

RINDALSHOLT PER-ARNE

ERLEND'S V 21
OSLO 6

Returadress:
Norsk Sjakkblad
Boks 104 Blindern
Oslo 3

GRIP SJANSEN: Kodak's rimeligste kamera for øyeblikksbilder er her!

Å ta øyeblikksbilder er en underholdning i seg selv. Det er blitt en populær hobby, noe kjempesuksesen med Kodak Instant-kameraene tydelig viser. Nå er det 4. kameraet i denne serien kommet – modell EK 2. Trykk på knappen, sveiv bildet frem – og du får flotte, skarpe farvebilder etter få minutter.

EK 2 har ingen form for innstilling, og egner seg også godt til blitz-fotografering.

Pris
ca. kr. 225,-
3 års garanti

ØYEBLIKKSbilder
KODAK INSTANT
KAMERA

NORSK SJAKKBLAD

Februar
1978

1

To ungdommer i framgang – Runar Mathisen, ASKO (til v.)
mot Svein Michelsen, Hinna under den internasjonale
turneringen på Kringsjå.

NORSK SJAKKBLAD

Boks 104 Blindern Oslo 3

Tlf. (02) 20 29 33

Redaktør: Øystein Brekke

Sentralredaksjon:
Johs.R. Kjeken
Tor Arne Hauge

Forretningsfører:
Arnold J. Eikrem

Medarbejdere:
Tormod Fyri
Knut Jørjan Helmers
Henning W. Hermansen
Ragnar Hoen
Svein Johannessen IM
Jacob Kjelstrup
Svein G. Myreng
Eivind Poulsøn
Øystein Sande
Petter Stigard

Medlemsblad for Norges
Sjakkforbund.

Abonnementspris for ikke
medlemmer: kr. 50 pr. år.
Innbetales til NSF.

Trykt hos Reprografisk
Industri a/s, Oslo

Norges Sjakkforbund

Boks 795 7001 Trondheim

President: Arnold J. Eikrem

Postgiro: 5 12 47 48

Bankgiro: 8601.2395029

Tlf. (075) 26 154 eller (02)
56 79 10 eller (02) 20 29 33

Medlemskap i NSF inkluderer Norsk Sjakkblad fritt
tilsendt.

Hvor går NSF?

På Kongressen i Bergen sist sommer hevdet SK Stjernens representant Johan Andreasen at Norges Sjakkforbund satser for mye på å arrangere internasjonale turneringer, og at man istedet burde legge vekt på å styrke organisasjonen. Andreassen er en erfaren organisasjonsmann, og problemstillingen hans bør være aktuell.

Man kan sant nok konstatere at NSF's turneringstilbud og aktivitet er imponerende i forhold til en fåtallig og stort sett ulønnnet "sentraladministrasjon". Norsk Sjakkblad kommer ut, og medlemstallet viser en positiv tendens.

Men er Forbundet sterkt nok til videre avansement, eller står korthuset i fare for å rase sammen? Vil ikke i lengden en bedre organisasjon, på krets- og landsbasis, være en forutsetning for øket medlemstall og en trygg framtid for NSF?

Og generelt, selv om toppsjakken selvsagt må innta sin naturlige plass: Er det ikke på mange måter riktig å starte i den andre enden? Dette er et spørsmål om prioritering, og det virker for øyeblikket helt sentralt.

INNHOLD

Wibe seiret på Astoria	3
Med vinnerens kommentarer	6
Det åpne NM i hurtigsjakk	7
Grådige gjester i Skien	9
Junior-VM i Skien 1979	13
Kirkenes internasjonal juniorturnering	14
Med samme sinn	15
NSF's rankingliste pr. 1/2-78	15
Junior-EM	17
Litteratur	23
Rilton Cup	24
"Førsteraden"	25
Mislykket titteljakt på Kringsjå	33
"Kung Luddle"	39
Knut Monssens Minnerefond	41
Debatt	43
Norges Cupen	44
Julenøttene	47
Internasjonal rating	48
Hjem blir president?	49
Seier over verdensmesteren	50
Radiopartiet Helmers - Ekebjærg	52
Turneringsinformasjon	54

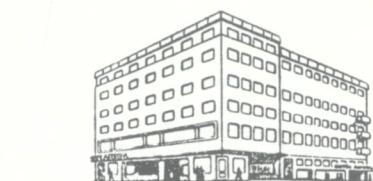
Wibe seiret for tredje år på rad

ved Arnold J. Eikrem

Norsk stormesterresultat stod i fokus på Hamar, normen var 7 poeng - eller strengt matematisk 6,57 - basert på FIDE's siste Elo-liste pr. 1.januar 1978. Og dette skulle da så ingenlunde være noen umulig oppgave for Leif Øgaard og Terje Wibe, for de hadde jo tidligere vist at de var kapable til å gå til topps i turneringer av noenlunde samme styrkegrad, var den gjengse oppfatning før start.

Være to stormesterkandidater gikk målbevi og innbit til verket, få eller ingen hadde "gamle" Svein Johannessen i tankene, aller minst han selv... Og, IM-resultatet på 5½ poeng var ikke interessant fra norsk synspunkt, selv om både de Lange og Gunnar Johnsen nevnte det med et forlegent smil.

Men vi fikk en brutal og isende kaldusj allerede i første runde: Wibe-Westerinen 0-1, de Lange-Øgaard 1-0. At Wibe tapte for Westerinen var jo tross alt ikke så helt avskrekende, men det var verre med Øgaards nederlag... I den foreliggende situasjon vakte de Langes seier kun moderat begeistring, inntil han minnet sine "fans" om at norsk sjakk også hadde behov for flere internasjonale mestre....

Hvit: Daan de Lange

Svart: Leif Øgaard

GRÜNFELDINDISK

1 d4 Sf6 2 c4 g6 3 Sc3 d5 4 e3 Lg7 5 Ld2 0-0 6 Tc1 c5(?) 7 dxc5 Sc6 8 Sf3 Lg4 9 cxd5 Sxd5 10 a3 Se5 11 Le2 Lxf3 12 gxf3 Sf6 13 Dc2 Dc8 Hvit står godt. 14 f4 Sc6 14 - Sg4 er et bedre alternativ. 15 h4 e5 16 f5 Med remistilbud som avslås. 16 - gxf5(?) 17 Tg1 Kh8 18 Tg5 Se7 19 Sb5 Dc6 20 f3 Se8 21 Sd6! Sxd6 22 cxd6 Dxd6 23 Lb4 Df6 24 Lxe7 25 Dxf5 e4 Tidsnød, Øgaard har kun sekunder igjen. Men 25 - Df6 gir forsvarsmuligheter. For eks.: a) 26 Tc7 Tab8 27 Lc4 e4, b) 26 De4 Dh6 27 Ld3 f5, c) 26 De4 Dh6 27 Tc7 f5 28 Dc4 b5, d) 26 Dg4 e4. 26 Tc4 Tad8 Hvis 26 - exf3 27 Ld3 Dxe3+ 28 Kf1 og det er slutt. 27 Txe4 Dd6 28 Teg4 Lxb2 29 Th5 h6 30 Ld3 Lc3+ 31 Kf2 Dh2+ 32 Tg2 Le1+ 33 Kf1 Dh1+ 34 Tg1 Dh3+ 35 Dxh3 1 - 0

Noter nedtegnet under konverserende gjennomspill med Daan de Lange.

Johannessen slo Farago, - og dermed var et nytt håp tent! Johnsen hadde dessuten remis i "overkant" mot Goichberg, mannen med den høye rating: Imponeren-

ASTORIA CHESS INTERNATIONAL

3-10.1 1978

1	IM Terje Wibe, Norge	2420	1	0	½	½	1	1	1	1	1	6½
2	IM Leif Øgaard, Norge	2435	0	1	½	1	½	0	1	1	1	6
3	GM Heikki Westerinen, Finland	2450	1	0	½	½	½	1	1	1	1	6
4	IM Svein Johannessen, Norge	2400	½	½	½	1	½	½	1	½	1	5½
5	GM Ivan Farago, Ungarn	2510	½	0	½	0	½	1	1	1	1	5½
6	GM Levente Lengyel, Ungarn	2430	½	½	½	½	½	½	½	½	1	5
7	Daan de Lange, Norge	2290	0	1	½	0	½	½	½	1	1	4½
8	Gunnar Johnsen, Norge	2280	0	0	0	½	½	½	½	½	1	2½
9	William Goichberg, USA	2525	0	0	0	0	½	½	½	1	1	2½
10	Trond Nilsen, Norge		0	0	0	½	0	0	0	½	0	1

de 2525. Wibe fulgte opp programmessig med tre strake seire mot Nilsen, Johnsen og de Lange, dog ved et høyt og skingrende nödrop mot Johnsen, og så remis, en kort sådan, mot Johannessen i 5. runde. Johannessen spilte remis mot Øgaard i 2., beseiret derefter Goichberg og fulgte opp med remiser mot Lengyel og Wibe. Etter remisen mot Johannessen, innledet Øgaard feiringen av sin 26-års fødselsdag aftenen før ved å beseire Farago, og på selve dagen tok han Westerinen til lunch og Goichberg til aftens.

Hvit: Heikki Westerinen

Svart: Leif Øgaard

FRANSK

1 e4 e6 2 d4 d5 3 Sc3 Lb4 4 e5 c5 5 a3 Lxc3+ 6 bxc3 Se7 7 Sf3 Ld7 8 Ld3 La4 9 0-0 c4 10 Le2 Da5 11 Ld2 Sd7 12 g3 h6 13 Sh4 0-0-0 14 f4 g6 15 g4 f5 16 gxf5(?) Sxf5 17 Sxf5 gxf5 18 Tf3 Tdg8+ 19 Tg3 Dd8 20 Tcl Sb6 21 Le1 Le8 22 Kh1 Sa4 23 Dd2 De7 24 Tal Lf7 25 Th3 De8 26 Tb1 Th7 27 Lf2 a5 28 De3 b6 29 Df3 Kb8 30 Lh4 Df8 31 Df1 Le8 32 Tal Thg7 33 Lf6 Tg6 34 Lh5? En avgjørende feilkombinasjon i noenlunde jevn stilling. 34 - Tg1+ 35 Dxgl Txgl+ 36 Txgl Lxh5 37 Txh5 Dxa3 38 Txh6 Kb7 39 Th3 Db2 40 Tf3 Dxc2 41 h4 De4 42 Tf1 Sxc3 43 Kh2 Sb1 44 T3f2 c3 45 h5 Sd2 46 Tal De3 47 Kg2 Se4 48 Lh4 Sxf2 49 Lxf2 Dxf4
0 - 1

Terje Wibe (hvit) mot Heikki Westerinen. Direktør Anders Greve Løberg, som var interessert tilskuere ved hver eneste runde, utfører turneringens første trekk.

Efter fem runder var hele fire mann i telen med 3½ poeng: Johannessen, Westerinen, Wibe og Øgaard. Det skal ikke legges skjul på at mange nu kalkulerte med 7 poeng og GM-norm til Johannessen, for hadde han ikke, i rekkefølge, tilbake: Nilsen, Johnsen, de Lange og Westerinen, og med det spill han hit til hadde vist burde dette gå... Men, bare ikke Svein delte optimismen, og han fikk dessverre rett: I sjette runde fikk han med sort intet til mot Nilsen, og måtte nøyes med remis. Wibe delte poenget med Farago, og Øgaard med Lengyel, mens Westerinen beseiret Goichberg og tok dermed telen alene. Da man gikk til avbrudd for "Det åpne NM i hurtigsjakk" på lørdag og søndag, ledet altså vår finske venn på 4½ poeng, mens Johannessen, Wibe og Øgaard alle hadde 4. Alle tre hadde således fortsatt sjansen til "stormesternapp", men Øgaard og Wibe skulle møtes i syvende runde, og en eller begge - i fall av remis - ville bli eliminert. De var således tvunget til å spille på gevinst, og det ble et forrykende oppgjør hvor Øgaard hadde hvit. Partiet, hvor Wibe bragte to kvalitetsoffer og vant, har gått sin seiersgang i den norske dagspresse.... Johannessen skuffet igjen med sin remis mot Johnsen. de Lange holdt remis mot Westerinen. Derefter var det kun Wibe å håpe på for GM-norm, han måtte vinne sine

to siste partier mot Goichberg og Lengyel, og de Lange hadde fortsatt også en teoretisk sjanse til IM-resultat, 1½ poeng skulle til mot Johannessen og Farago.

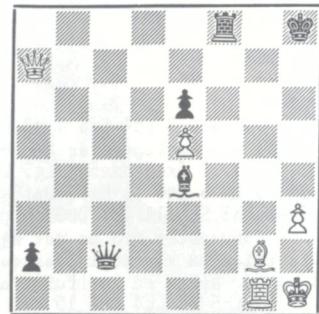
I nest siste runde vant Wibe over Goichberg, de Lange holdt remis mot Johannessen og Øgaard slo Nilsen. En kort remis i siste runde mot Lengyel, som skulle være en kurrant affære! - ville sikre Wibe i det minste en delt turneringsseier. Men Terje hadde større mål, dog, å vinne mot Lengyel er ingen lett oppgave, få kjemper så desperat for å unngå et truende nederlag som ungareren. Wibe, med sort, ble av med en bonde i åpningen, tilsynelatende uten kompensasjon, og det så alt annet enn lyst ut. Men, så fikk han komplisert det hele, og gjøv på... hadde han gevinstmuligheter?, og til en overgang ikke bare håpet man, men faktisk trodde. Men det viste seg å være en illusion, det munnet ut i remis. Og da Westerinen ikke makket å omsette sin fordel til gevinst mot Johannessen, var Wibe turneringsvinner. En viss skuffelse var nok å spore et øyeblikk, før man fikk summet seg over den pene norske innslåts: 1.Wibe, 2-3. Westerinen og Øgaard, 4-5.Farago og Johannessen!

WIBE har vartet opp med en serie pene resultater de siste to år: Delt førsteplass på Hamar både i 1976 og 1977 med henholdsvis IM Janos Flesch og IM Heinz Lehmann. 2-3. plass, sammen med Christer Niklasson etter Øgaard, i Gausdal Chess Internasjonal 1976, og 1-3. sammen med Yrjø Rantanen og GM Heikki Westerinen ifjor i samme. Og nu alene - vinner på Astoria. Kan noen annen nordmann oppvise makin? Han spiller en hård og kompromissløs kampsjakk, er en ytterst farlig og sterk taktiler som boltrer seg som fisken i vannet i kompliserte stillinger. Terje synes å ha fått ambisjoner i en alder av tredve. Og er så tilfellet, kan vi håpe på - eller kanskje heller regne med - en stormestertittel i ikke altfor fjern fremtid?!

ØGAARD spilte en gjennomgående god turnering, og ble ikke slått ut av tapet for de Lange i starten, hvilket han skal krediteres for.

WESTERINEN fikk ikke den utdeling som hans stillinger borget for: Klar sluttspillfordel som Lengyel hårdnak-

ket forsvarte til remis. Til en overgang vinnende spill mot de Lange og Johannessen, og en i tidsnød oversett knalleffekt mot Farago:

Westerinen (hvit) spilte 37 Dd4?, som førte til remis etter 37 - Lxg2+ 38 Txg2 Tf1+ 39 Kh2 Dxg2+ 40 Kxg2 ald 41 Dd8+ Kh7 42 De7+ Kg8 43 De8+ Kg7 44 De7+ Tf7 45 Dg5+ Kh7 46 Dh4+ Kg8 47 Dd8+. Istedet kunne Heikki ha avgjort det hele smertefritt med: 37 Dg7+! Kxg7 38 Lxe4+ og 39 Lxc2.

JOHANNESSEN er fortsatt i besittelse av en anseelig spillestyrke, men det synes skorte på ambisjonene - ved siden av at han har besvær med å få full utstilling mot spillere av svakere kaliber.

FARAGO startet svakt, men spilte seg opp og samlet godt med poeng på slutten.

LENGYEL åpnet med seier, men derefter ble det åtte remiser, de fleste korte og fredelige.

DE LANGE spilte inspirert og godt etter medganger i første runde, og la for dagen en sprudlende optimisme - også på brettet - og kjempet for IM-resultat, og misset dette med ære!

GOICHBERG viste langt fra en styrke som hans 2525 Elo-poeng tilsier.

JOHNSEN var tyngt av nervøsitet og respekt i de første rundene, men overvant dette - uten at det ga mere enn 2½ poeng, som ikke gir uttrykk for hans spillestyrke.

NILSEN var ingen kasteball, selv om det kun ble to remiser.

UNDERTEGNEDE hadde fornøyelsen av å være turneringsleder, en meget takknemmelig oppgave med så utmerkede menn som Odd Rennemo, Hans Imerslund og Odd Frydendal ved sin side.

Med vinnerens kommentarer

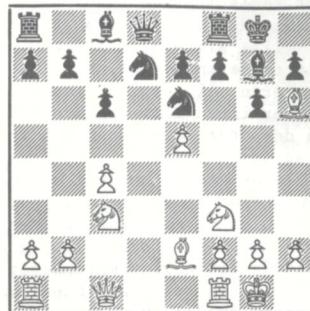
4. runde

Hvit: Terje Wibe
Svart: Daan de Lange

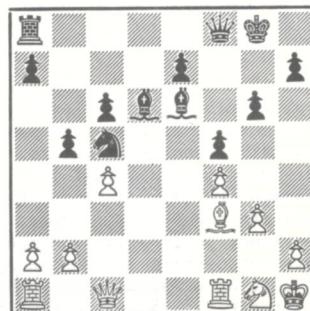
WIENERPARTI

1 e4 e5 2 Sc3 Sc6 3 Lc4 Sf6 4 d3 Lc5 5 f4 d6 6 Sf3 0-0 Vanligere er her 6-a6 eller 6-Lg4. 7 fx5 dxe5 8 Lg5 Le6 9 Sd5 Lxd5 10 Lxd5 Dd6 11 Lxf6 Dxf6 12 Dd2 Se7 13 Lb3 Sg6 14 Tf1 Db6 15 g3 a5 16 a4 Lb4 Bortkastet tid da det hjelper hvit til å få kontroll over feltene b4 og d4. Bedre er Le3 fulgt av Tad8. 17 c3 Lc5 18 Lc4 Kh8 19 Ke2 f6 20 h4 Tad8 21 h5 Se7 22 Sh4 f5 Svarts eneste sjanse til motspill. Det truet Sg6+. 23 exf5 e4 24 d4 e3 24-Lxd4 25 cxd4 Txd4 26 Dc3 gir svart intet. 25 Dc2 Dh6 26 De4 Ld6 Etter 26-Dxh5+ kan hvit spille 27 Kd3 og begynne å presse med tårnene i h-linjen. Det enkleste synes imidlertid å være 27 Df3, hvoretter 27-Dxf3+ 28 Txf3 Ld6 29 Th1 h6 30 g4 gir hvit avgjørende fordel. 27 Th1 Dg5 28 g4 c5 29 Le6 cxd4 30 cxd4 Df4 31 Dxf4 Lxf4 32 Tad1 Sd5 Taper forsert, men svart kan ikke lengre noe tilstrekkelig forsvar. 33 Sg6+hxg6 34 hxg6+ Lh6 35 g5 Tfe8 Etter 35-Sf4+ 36 Kxe3 Sxe6 37 fxe6 avgjør hvits fridbønder. 36 Lf7 Sf4+ 37 Kf3 e2 38 Tel Sd3 39 Txe2 Txe2 40 Kxe2 Txd4 41 gxh6 Se5 42 f6 Te4+ 42 Kd1 og svart ga opp.

Le2 0-0 6 Sf3 c6 7 0-0 Sbd7 8 e5 vanligere er 8 Tel e5 9 Lf1, hvoretter man får en stilling som jeg spiller svært ofte med svart. Øgaard visste dette og ville vel derfor hindre meg i å komme inn i altfor kjente varianter. 8-Se8 9 Lf4 dxe5 10 dxe5 Sc7 11 Dc1 Se6 12 Lh6

12 - Sxe5!? Neppe helt korrekt, men sjanserikt, da svart får løperpartet og fritt offiserspill. 13 Sxe5 Lxe5 14 Lxf8 Dxf8 15 Kh1 f5 16 f4 Ld6 17 g3 Sd4 18 Ld1 b5 19 Se2(?) Hvits beste sjanse er muligens 19 c5, skjønt stillingen forblir uklar etter 19-Lxc5 20 Sxb5 cxb5 21 Dxc5 Lb7+ 22 Kgl Df6. 19 - Se6 20 Sgl Sc5 21 Lf3 Le6!

22 cxb5 cxb5 23 Lxa8? Den avgjørende feilen. Etter 23 Se2 er det fortsatt uklart hvem som egentlig står best. 23-Dxa8+ 24 Sf3 Se4 25 Kg2 h6 26 h4 g5 27 hxg5 hxg5 28 fxg5 Sxg3 29 g6 f4 30 Td1 Gjør oppgaven lett for svart, men heller ikke andre trekk var tilfredsstillende. 30-De4 31 Tel Dxg6 32 Txg6 Dxe6 33 Dc2 Dg4 34 Sh2 f3+ 35 Kf2 Se4+ 36 Ke3 Df4+ 37 Kd3 Sc5+ og Øgaard ga opp da han må ofre damen for å hindre matten.

0-1

Komm: T.Wibe

7. runde

Hvit: Leif Øgaard
Svart: Terje Wibe

KONGEINDISK

1 c4 Sf6 2 Sc3 g6 3 e4 d6 4 d4 Lg7 5

Nær sensasjon i Det åpne NM

Det tradisjonelle hurtigsjakk-NM på Astoria ble spilt i helgen 7-8. januar, da stormesterturneringen tok pauze. Westerinen stilte ikke da han hadde annet oppdrag; nemlig i Düsseldorf, klubbmact for europamesteren Solingen, hvor han er proff. Avgårde grytidlig lørdag og tilbake igjen en knapp time før møtet med de Lange mandag morgen!

Det samlede deltakerantall var i år 84. Mesterklassen besto av 18 mann, med to GM og tre IM i feltet.

Lengyel spilte overraskende lett og effektivt, foruten svært hurtig sjakk. Da han hadde beseiret både Johannessen og Kristiansen, var han klar favoritt foran 6. runde, da han ledet med 4½ foran Svein på 4 poeng. Men i denne runden måtte Lengyel bite i det sure eplet mot sin landsmann Farago, Kristiansen kom opp i teten igjen ved å beseire Goichberg, mens oppgjørene Øgaard-Wibe og Johannessen-Wiedenkeller endte remis.

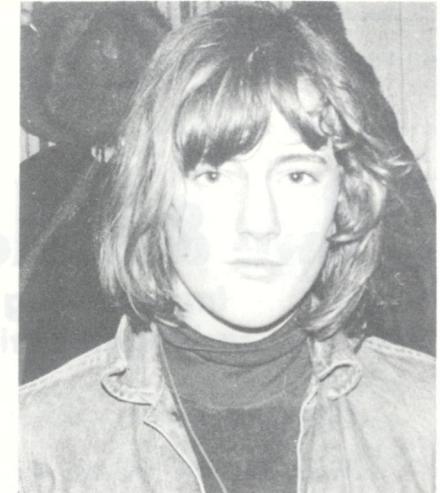
Foran siste runde ledet Lengyel, Farago og Johannessen med 4½, og på 4 poeng fulgte Kristiansen, Wiedenkeller og Øgaard.

I "finalen" ble det litt av en Holmgang. Kristiansen glimtet til og slo Farago, Øgaard trakk det lengste strå mot Johannessen, og: Unge Wiedenkeller, tre dager fra femten, uten respekt, spilte hårdt på gevinst mot Lengyel, avslo et remistilbud, men maktet ikke å omsette sin fordel i gevinst i et komplisert og spennende sluttspill. Dermed gikk Lengyel til topps med samme poengsum, men på bedre kvalitet enn Kristiansen og Øgaard.

Wiedenkeller var så nær, så nær den helt store sensasjon. Han er svensk juniormester 1977, med svensk mor og sveitsisk far, nu bosatt i Innbygda (Trysil) og representerer Elverum. Et uomtvistelig talent, som vi får håpe blir boende i Norge!

Trond A. Nilsen og Odd Rennemo assistert av Hans Iverslund gjennomførte arrangementet helt upålagelig.

Direktør Anders Greve Løberg og Hotel Astoria fortjener stor hyldest, en

Ung mann med ambisjoner, Michael Wiedenkeller (15), reiser 7 mil fra Trysil til Elverum hver uke for å spille i klubb. Går hans sjakklike framgang også med sjumilsskrift?

flott og elskverdig ramme om de to arrangementer. Det var fjerde gang "Astoria Chess International" gikk av stabelen, muliggjort ved Greve Løbergs store generøsitet.

DET ÅPNE NM I HURTIGSJAKK 1978

Kl. M: 1 Levente Lengyel, Ungarn 5 (23)
2 Erling Kristiansen, OSS 5 (20) 3 Leif Øgaard, OSS 5 (18,5) 4 Ivan Farago, Ungarn 4½ (24) 5 Svein Johannessen, Fischer 4½ (24) 6 Terje Wibe, Nordstrand 4½ (23) 7 Michael Wiedenkeller, Elverum 4½ (21,5) 8 Gunnar Johnsen, Tromsø 4½ (20) 9 Jørn Jansson, Asker 4 (18) 10 Thor Støre, OSS 4 (14)

Kl. 1: 1' Svein Rishovd, Moss 6 2 Jan Erik Lund, Risør 5½ 3 Erik Høidal, Rakkestad 5½ 4 Odd Ristesund, OSS 5½ 5 Paul Johansen, Moss 5½ 6 Sverre Haug, Indre Østfold 5½ 7 Steinar Posaasen, Våler 5 8 Einar Lauritzen, Risør 5 9 Vidar Ingebretsen, Moss 4½ 10 Petter Stigar, Stjernen 4½

STØTT "SJAKKENS VENNER"
KR. 50 TIL BANKGIRO 8601.2060647

Owe & Holler AS

Ingeniør- og
rørleggerbedrift

Hjalmar Brantings v. 25 - Oslo 5 - Tlf. 22 10 65

Vårt beste trekk – totalmodernisering
av bad til faste priser.

ET TREKK I RIKTIG RETNING.....

La vårt byrå bli Deres byrå!

Schianders Reisebyrå

Jeløgt. 4 – Tlf. 57 070
MOSS

Grådige gjester i Skien

ved Henning Wadd Hermansen
turneringsleder

Det begynte riktig bra for de norske farver. I 1. runde noterte vi oss følgende:

- 1) Morten Trolldalen holdt remis mot den vesttyske favoritt Ralf Lau
- 2) Den ukjente Bergensspiller Jens Grimsgaard tok hele poenget fra Rudi Indemans, Belgia
- 3) Skolesjakkspilleren Ole Martin Pedersen havnet i klar remisstilling mot den betydelig eldre, og høyt ratede sveitser Peter Erisman. Bare ørlite mer rutine og poengdelingen ville vært et faktum
- 4) Jørjan Jansson beseiret danskenes representant Klaus Jørgensen.

Senere gikk det slag i slag, – nedover. Trolldalen holdt riktignok følge med teten 5 av de 8 rundene, men den

manglende spilletrening krevde nok sitt til slutt. Og deretter var det utelukkende blant utlendingene det ble spist kirsebær.

Jørjan Jansson ble til sist beste nordmann. Men han hadde visst ikke engang den hellige, nødvendige TRO på at han kunne hevde seg helt i toppen. I hvert fall tyder ikke denne åpningen fra 3. runde på det:

Hvit: Jørjan Jansson (1945)

Svart: Paul Littlewood (2355)

PHILIDOR

1 e4 e5 2 Sf3 d6 3 d4 exd4 4 Dxd4 Sc6
5 Lb5 Ld7 6 Lxc6?! Lxc6 7 Lg5 Sf6 8
Lxf6?! Dxf6 9 Dxf6?! gxsf6 10 Sc3 f5!

og Janssons remisforslag ble etterhvert for spede mot løperparet. Partiet viser forøvrig hvor gal og misvisende denne epistels overskrift er: Utlendingene tok stort sett bare det som ble satt frem for dem. Av og til forsøkte de endog å forære brikker til de norske deltagerne. Da kunne det f.eks. gå slik:

Hvit: Ralf Lau, Vest-Tyskland

Svart: Dag Lauvås

SICILIANSK

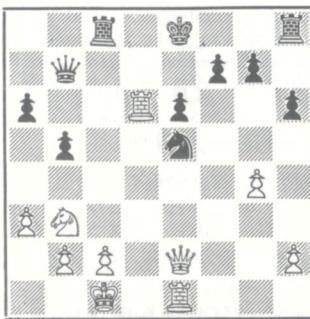
1 e4 c5 2 Sf3 d6 3 d4 cxd4 4 Sxd4 Sf6

SKIEN JUNIOR CHESS INTERNATIONAL 1977/78

27/12-1/1

1	Ralf Lau	BRD	2350	=12	+8	+18	+9	+3	+2	=5	=4	6½	37,0																																																													
2	Paul Littlewood	ENG	2355	+23	+10	+5	=3	=6	-1	+12	+14	6	36,5																																																													
3	Thomas Ernst	SVE	2315	+30	+7	+22	=2	-1	+12	=14	+5	6	35,0																																																													
4	Rudi Indemans	BEL	1850	-28	-13	+36	+20	+25	+22	+10	=1	5½	30,0																																																													
5	Jørjan Jansson	NOR	1945	+13	=28	-2	+23	+22	+6	=1	-3	5	35,0																																																													
6	Peter Erisman	SUI	2130	+26	+11	=9	=14	=2	-5	=15	+13	5	34,5																																																													
7	Luc Zimmermann	BEL	1970	+25	-3	+11	=13	=16	=8	+21	=12	5	33,5																																																													
8	Johann Hjartarson	ISL	2060	+20	-1	+29	=16	=17	=7	+19	=11	5	33,0																																																													
9	Dag Lauvås	NOR	1853	+21	+24	=6	-1	+15	-14	=17	+18	5	32,5																																																													
10	Tor Gulbrandsen	NOR	1749	+32	-2	=24	+25	=13	+19	-4	+17	5	31,0																																																													
11	Lars Eckhardt	NOR	1937	+34	-6	-7	+26	+24	+21	=13	=8	5	30,5																																																													
12	Morten Trolldalen	NOR	2340	=1	+20	=15	+19	+14	-3	-2	=7	4½	36,5																																																													
13	Klaus Jørgensen	DAN	2150	-5	+4	+31	=7	=10	+16	=11	-6	4½	35,0																																																													
14	Jonas P Erlingsson	ISL	2205	+36	=15	+28	=6	-12	+9	=3	-2	4½	34,0																																																													
15	Markku Henttinen	FIN	2055	+19	=14	=12	+22	-9	=17	=6	=16	4½	31,5																																																													
16	Arild Lauvsnes	NOR	1954	+33	-22	+17	=8	=7	=13	+23	=15	4½	30,0																																																													
17	O-B.Rekdal, Arendal	4	(31,5)	18	K.Petersen, Færøyane	4	(29,5)	19	P.O.Andersen, Arendal	4	(29)	20	P.Manne, Bergen	4	(28,5)	21	B.G.Nesse, Langesund	4	(28,5)	22	R.Grimersen, Skien	3½	(32,5)	23	E.Slungård, Stjernen	3½	(30)	24	E.Stokkeland, Ganddal	3½	(28,5)	25	S.Torjusen, Ganddal	3½	(28,5)	26	O.M.Pedersen, Ganddal	3½	(28,5)	27	S.Vedeld, Larvik	3½	(23,5)	28	J.Grimsgaard, Bergen	3	(24,5)	29	Even Svindal, Larvik	3	(26)	30	E.Thorsen, Skien	3	(24,5)	31	A.M.Eidskard, Arendal	3	(24)	32	J.O.Lie, Ganddal	2½	(25,5)	33	H.Blikra, Ganddal	2½	(22,5)	34	N.A.Sinnnes, Ganddal	2½	(22,5)	35	H.Kr.Langsetmo, Skien	2

5 Sc3 a6 6 Lg5 e6 7 De2 Le7 8 f4 Da5
8 - h6! 9 Lh4(?) Sxe4! (Red.annm.) 9
0-0-0 b5 10 a3 Lb7 11 g4 Sbd7 12 Lg2
Tc8 13 Sb3 Dc7 14 Thel h6 15 Lxf6 Lxf6
16 e5 dxe5 17 Lxb7 Dxb7 18 Se4 Le7 19
fxe5 Sxe5 20 Sd6+ Lxd6 21 Txd6

21 - Sc6(?) Taper forsært. Svart har sine problemer, men kanskje var 21 - Sg6 en sjans. Variantene etter f.eks. 22 Txe6+ fxe6 23 Dxe6+ Se7 24 Sd4! er ukjære.
22 Sa5!! Sxa5 23 Txe6! fxe6 24 Dxe6+ Kd8 25 Td1+ Kc7 26 Dd6+ matt 1 - 0

Av de norske juniortopper deltok bare Morten Trolldal i det prektige Sportellet i Skien. Hvorfor? Tja, løsningen ligger kanskje i den nyss anvendte karakteristikk av spille- og bosted. Sportellet er moderne og behagelig, men kanskje i dyreste laget for en norsk juniorspiller. 600 kr for flere netter merkes nok dersom man ikke får støtte fra den klubben man representerer.

Dette spørsmål er senere drøftet bl.a. i NSFU's styre. Man har der vedtatt at juniorspillere - gjennom NSFU's ungdomskonsulent i fylket - kan søke støtte til internasjonal turneringsdeltagelse også innenlands.

Ralf Lau er kjent fra tidligere besøk i Norden. I 1975/76 ble han nr.2 i den internasjonale juniorturnering i Sandnes, og senere i 76 vant han det åpne danske juniormesterskap sammen med Harry Schüssler, Sverige. I Skien møtte han i 5. runde den usedvanlig teoristerke svensken Thomas Ernst. Det ble - som ventet - en gedigen styrkeprøve i den ikke ukjente Najdorf-varianten!

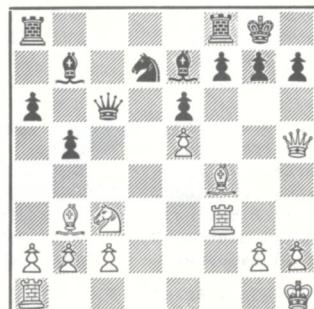
Turneringsvinner Lau

Hvit: Thomas Ernst

Svart: Ralf Lau

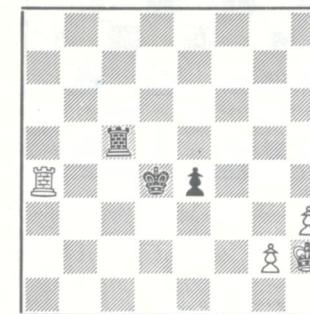
SICILIANSK

1 e4 c5 2 Sf3 d6 3 d4 cxd4 4 Sxd4 Sf6
5 Sc3 a6 6 Lc4 e6 7 0-0 b5 8 Lb3 Le7 9
f4 0-0 10 e5 dxe5 11 fxe5 Sfd7 12 Dh5
Sc6 13 Sxc6 Db6+ 14 Kh1 Dxc6 15 Tf3
Lb7 16 Lf4

Utlendingene var stort sett privat i innlosjert i Skien. Lau bodde hos Trolldalens, mens Thomas Ernst holdt til hos Brastein. Sistnevnte ga også husrom til spillerne fra Færøyene, Finland og Danmark foruten undertegnede-

de. Før møtet med Lau fulgte samtlige "leieboere" Thomas Ernsts forberedelser. Pussig nok hadde han nettopp denne stillingen på brettet kvelden før møtet. Og her analyserte han 16 - a5, og fant ut at Lau kom til å tape. Tidsforbruk etter 15 trekk: Hvit 6 minutter, Svart 28 minutter. Nå gikk Lau inn i tenkeboksen og kom ut med:
16 - Tfd8! 17 Tgl a5 18 Le3 g6 19 Dh6 Sxe5 20 Th3 Lf6 Hvit: 28 minutter, Svart: 1 time 34 minutter. 21 Dxf7+ Kf8 22 Dh6+ Lg7 23 Dh4 f5 24 Lh6 Kf7 25 Lxg7 Sg4! 26 Ld5 exd5 27 Ld4 Th8 28 Dg3 Sf6 29 Txh8 Txh8 30 De5? Te8 31 Dxf6+ Dxf6 32 Lxf6 Kxf6 33 Sxb5 Te2 34 Sd4 Td2 35 c3 Txb2 36 h3 La6 37 Tel Ld3 38 Te6+ Kf7 39 Td6 Le4? 39 - Lf1 vinner. 40 Sf3 g5 41 Sxg5+ Ke7 42 Sxe4 dxe4 43 Td5 Txa2 44 Txf5 Ke6 45 Tf8 a4 46 Kh2 Ta1 47 Te8+ Kd5 48 c4+ Kd4 49 c5 Tcl 50 Ta8 Txc5 51 Txa4+

Etter at begge - særlig Lau - har mistet gevinsten, er vi fremme ved turneringens merkelige, psykologisk meget interessante avgjørelse. Partene tar hengesparti. Deretter spilles 6. runde, hvorpå vi har følgende poengstilling: Lau 4½ + hp, Littlewood 4, Ernst 3½ + 2 hp, Trolldal 3½ + hp.

Ernst finner raskt ut at han har gode gevinstmuligheter mot Trolldal. Så skal han bare vinne dette tårnsluttspillet mot Lau for å innta tettposisjonen i turneringen! Denne tanken besetter nå unge Thomas' hode på en måte som får den norske djevel-debatten til å blekne. Lau, på sin side, finner at sluttspillet er remis, og tilbyr svensken poengdeling, for: "...it's so crazy to play in the morning." Ernst avslår. Analysen pågår hele natta hos Brastein i Bamblevn.59. Den samlede ekspertise finner remisvariante og bare remisvariante. I noen av dem mangler Ernst

ett tempo på å vinne. Det er klart at han må offre tårnet for e-bonden, skal han vinne. Men dette må ikke skje før g- og h-bonden begge er kommet til fjerderaden. Man går til sengs uts på morgenkvisten, mens man spørker med svensken om at Lau kommer til å vinne. Partiet fortsatte slik: 51 - Kd3 52 Ta8 e3 53 Td8+ Kc2! 54 Te8 Kd2 55 g4?? e2 56 Kg3 e1D+ 57 Txel Kxel 58 h4 Ke2 59 g5 Ke3 60 g6 Fremdeles hadde ikke djevelen sluppet taket på Thomas Ernst. Han gikk på dette tidspunkt fremdeles med seierssmil om munnen. 60 - Ke4 61 Kg4 Ke5 62 g7 Tcl 63 Kh5 Tgl 64 Kh6 Kf6 65 h5 Kf7 66 g8L+! Galgenhumor, tross alt. 66 - Txg8 67 Kh7 Tg5 0 - 1

Så spilte Thomas et glimrende sluttspill mot Trolldal i og vant. Først nå kom han ihåg at remis med Ralf Lau hadde gitt delt 1.plass før innspurten. Nå kunne istedet Lau kose seg med to korte remiser i rundene 7 og 8.

Flere juniorpartier fra Skien 1977/78

ved KJH & ØB

Punktet d5 spiller en sentral rolle i mange sicilianske varianter. Ofte er det slik at hvis svart får gjennomført d7-d5 eller d6-d5, er bekymringene over - eller vel så det. Ekstra aktuelt blir punktet når svart har spilt e-bonden til e5, slik at hvite offiserer eventuelt kan besette eller kontrollere d5. De to følgende partiene illustrerer temaet.

Littlewood - Trolldal er et vanskelig parti og fortjener et nærmere studium. Svart kommer bra fra åpningsduellen, men så får han ikke gjennomført d5 - eventuelt spiller ikke konsekvent nok på ideen, og dermed blir initiativet "oppbrukt". Etter 26 Sed5! er hvit på offensiven, med d5 som viktig base.

Hvit: Paul Littlewood

Svart: Morten Trolldal

SICILIANSK

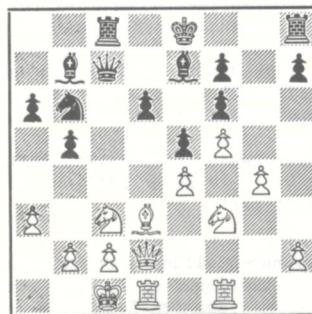
1 e4 c5 2 Sf3 d6 3 d4 cxd4 4 Sxd4 Sf6 5 Sc3 a6! 6 Le2 e5 7 Sb3 Le7 8 0-0 0-0 9 a4 Le6 10 f4 Dc7 11 Kh1 Sbd7 12

Le3 b6 13 f5 Lc4 så langt har partiet en forgjenger, Rodriguez - Bleiman, Nice 1974, som fortsetter: 14 g4 h6 15 g5 hxg5 16 Lxg5 Tfc8 17 Tgl d5! 18 exd5 Db7 19 Lf3 e4 20 Lg2 Te8 21 Sd2 Lxd5 22 Sxd5 Dxd5 23 Sxe4? Sxe4 0-1. Engelsmannen velger en annen fortsette: 14 Sd2 Lxe2 15 Dxe2 Dc6 16 Dd3 Tfc8 17 Tfc1 Sc5 18 Lxc5 Dc5 19 h3 Db4 20 Tabl Ta7 21 Kh2 Tc5 22 Df3 Td7 23 Td1 Tc8 24 Sf1 Tc4 25 Se3 Td4 26 Sed5 Dc5 27 b4 Dc6 28 b5 axb5 29 axb5 Dc5 30 Ta1 h6 31 Ta8+ Kh7 32 Tb8 Ld8 33 Sxf6+ Lxf6 34 Sd5 Lg5 35 Td1 Td8 36 Txd8 Lxd8 37 f6 Txd5 38 exd5 Lxf6 39 Df5+ 1-0

I det neste partiet ser det ut som om svart spiller konsekvent og godt på ideen d6-d5 - inntil han i diagramstillingen plutselig ombestemmer seg, og det får alvorlige følger.

Hvit: Tor Gulbrandsen
 Svart: Per Oskar Andersen
 SICILIANSK

1 e4 c5 2 Sf3 d6 3 d4 cxd4 4 Sxd4 Sf6 5 Sc3 a6 6 Lg5 e6 7 f4 Le7 8 Dd2?? Et halvdårlig alternativ til teoriens allfarver - 8 Df3. 8 - Dc7 9 0-0-0 Sbd7 10 f5 e5 11 Sf3 b5 12 a3 Lb7 13 Ld3 Tc8 14 g4 Sb6 15 Lxf6 gxf6 16 Thf1

16 - Sc4? Forspiller sjansen til idealbruddet 16 - d5! som fant sin taktiske rettferdiggjørelse i matt på c2. Istedet blir svart offer for følgende overkjørsel: 17 Lxc4 Dxc4 18 g5 Lxe4 19 exf6 Lf8(?) 20 Sxe5 Dc7 21 Tfel Lxf5 22 Sxf7+ Hvit foretrekker en effektfull avslutning framfor simpel materialisme. 22 - Kxf7 23 Dd5+ Kxf6 24 Tf1 Dd7 25 Se4+ Ke7 26 Txf5 Kd8 27 Tf7 Dc6 28 Dg5+ Ke8 29 Txf8+ Txf8 30 Sxd6+ Kd7 31 Sxb5+ Ke8 32 Tel+ 1-0

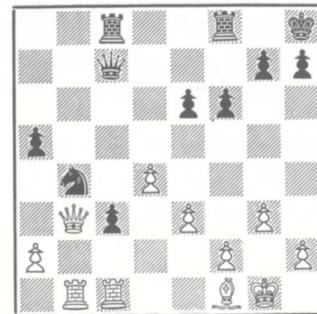
Dag Lauvås skal ha honnør for et idérik og solid gjennomført posisjons parti, som lover godt hans unge alder tatt i betraktnsing.

Hvit: Egil Stokkeland

Svart: Dag Lauvås

DRONNINGINDISK

1 d4 Sf6 2 c4 e6 3 Sf3 b6 4 g3 Lb7 5 Lg2 Le7 6 0-0 0-0 7 b3 d5 8 Sbd2 c5 9 e3 Sc6 10 Lb2 Tc8 11 cx d5 Sxd5 12 Sc4 b5! 13 Sce5 Sxe5 14 Sxe5 c4 15 bxc4 bxc4 16 Da4 c3 17 La3 Lxa3 18 Dxa3 a5 19 Tab1(?) La6 20 Tfc1 f6 21 Sf3 Dc7 22 Sel Lc4 23 Sc2 Ld3 24 Lf1 Lxc2 25 Txc2 Sb4 26 Tc1 Kh8 27 Db5

27 - c2! Det har lenge vært litt uklart om fribonden var sterk eller svak; nå blir den definitivt sterk! Svart gjennomfører partiet med flott presisjon. 28 Tb2 Dc3 29 Dxc3 Txc3 30 Lb5 Td8 31 Kf1 e5! 32 La4 exd4 33 exd4 g6 34 Ke2 Sd3 35 Kd2 Sxb2 36 Kxc3 Sxa4 37 Kb3 Txd4 38 Txc2 Tb4+ 39 Ka3 Sb6 0-1

NSF melder

Det haster nå med å sende inn registreringskjema og forbundskontingent. Den formelle fristen er 1. mars, og vi savner fremdeles en rekke klubber som vi nødig vil utradere... Forbundskontingenget for 1978 er kr. 50 for seniorer og kr. 25 for juniorer (ikke fylt 20).

I løpet av mars blir Norsk Sjakkblads adresselister gjennomgått, og de som da ikke er registrert som medlemmer strøket.

Forøvrig henvises til tidligere utgåtte informasjoner.

Junior-VM og andre store planer i Skien

Norge er av FIDE tildelt arrangementet av juniorverdensmesterskapet for 1979, som vil gå av stabelen i Skien i august neste år. Dette er en milestein for Norges Sjakkforbund, som en stund hadde syslet med tanken å arrangere en FIDE-turering, etter at Student-VM i Oslo 1955 faktisk var vårt siste og eneste bidrag. Men slike arrangementer koster... Arrangøren plikter å dekke fritt opphold og lommepenger for samtlige deltakere. Hvordan skulle finansieringen ordnes?

Det som nå har gjort ideen fullt gjennomførbar, er en kjempeinnsats fra Fritz Brastein i Skien - Telemarksjakkens ildsjel og organisator, som har gått på med liv og lyst i lokalmiljøet for å samle midler. Utmerkede lokaliteter finnes like ved Brasteins hjem i utkanten av Skien: Skienhallen og et topp moderne sportell rett ved siden av. Prisen? Budsjettet er på ca. 120.000 kroner - et beløp som kunne ta pusten fra noenver i norsk sjakk, men ikke Fritz Brastein! Foruten Bingo og reklame har han oppnådd en direkte bevilgning på 10.000 fra fylket og en garanti på 35.000 fra Skien kommune. I beskjeden norsk sjakkssammeheng virker dette nesten som drømmetall, og selv om vi vet at Fritz er en meget veltarende og dyktig realpolitiker:

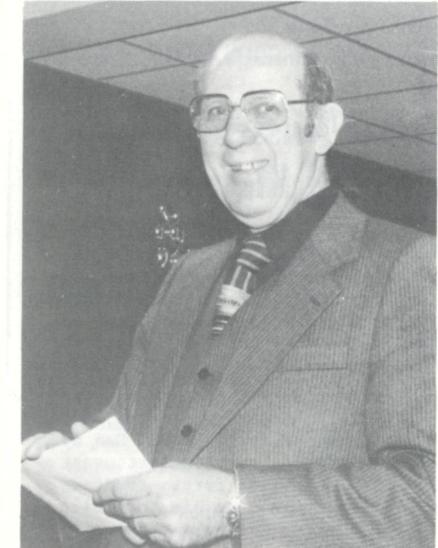
- Hvordan får du det til?

- Stikkord: Det nytter ikke å stå med luia i handa og titte "sjakken i Norge er fattig, vi har ikke penger, vil deres hjelpe oss?" Vi må ha noe å tilby. Vi kommer for å selge, nå hadde vi verdensmesterskapet i sjakk. "Tenk på PR, turisme, radio, TV, journalister fra hele verden. Har vi råd til å la være?".... PR for Skienhallen, Skien by og Telemark. Vi har planlagt en rundreise til de fineste turiststedene i Telemark.

Vi er overbevist. Forberedelsene til Junior-VM i Skien neste år er i de aller beste hender!

Men det er store sjakkplaner i Skien også i år. Som kjent er det 150 år si-

Fritz Brastein med nye jern i ilden

den Henrik Ibsen ble født i Telemark-byen, og i den anledning, Fritz? - Blir det "Skandinavia Grand Prix 1978" i Skien, som vi samtidig kaller "Ibsen-jubileum Chess 1978". Det skal være et stort anlegg familiearrangement. For det første en ukes stor internasjonal turnering med høye pengepremier, så vi kan trekke kjente internasjonale størrelser. Samtidig blir det en skole- og juniorturnering - som får et internasjonalt islett. Bl.a. er danske skolebarn fra Ålborg invitert. Og sist, men ikke minst, en flott åpen weekendturnering.

Hele "festivalen" blir lagt til Skienhallen med omegn, hvor det også er mange og fine avkoblingsmuligheter: Svømmehall, håndball-, fotball- og tennisbaner osv. Til slutt litt reklame fra sjefen:

- Det ligger meget godt til rette for camping rundt Skienhallen, for dem som ønsker det. Gratis eller meget rimelig. Foruten rimelig overnatting i sportellet. Velkommen til Skien!

Verdens nordligste internasjonale turnering?

Reidar Jenssen suveren i Kirkenes

Historiens første internasjonale ju-niorturnering i Nord-Norge fant sted i Kirkenes 27/12-1/1. Kirkenes Sjakkklubb og turneringslederen Erling Fløtten høstet såvidt vi vet bare lovord for arrangementet.

For første gang i Norge ble betenkningstiden 30 trekk på 1½ time, deretter 20 trekk pr. time prøvd. Den nye betenkningstiden var nok litt uvant for deltagerne i de første rundene, men etterhvert som de ble fortrolig med den, virket det hele meget tilfredsstillende.

Det internasjonale innslaget besto i Kaj Engström (2110) og Anders Larsson fra Luleå i Sverige samt Moritz Wittwer fra Sveits.

Av de norske deltagerne var det stilt størst forventninger til Reidar Jensen fra Tromsø, som da også innfridde på beste måte. Han ble en suveren turneringsvinner og avgj bare to remiser i de siste rundene for å trygge seieren. Forøvrig kan man merke seg en stor jevnhet mellom landsdelens beste juniorer. Deltagelsen kunne naturligvis gjerne vært bedre, men mange av de yngste ble kanskje "skremt" av utenlandske deltagelse osv.??

(Etter en rapport fra Karl Hojem.)

		1	2	3	4	5	6	7	8			
1	Reidar Jenssen, Tromsø	2049	+2	+10	+8	+9	+5	+6	=3	=4	7	32,5
2	Kaj Engstrøm, SVERIGE	2110	-1	+4	+3	=5	+9	+8	=10	=11	6	33,0
3	Moritz Wittwer, SVEITS		-10	+13	-2	+wo	+11	+5	=1	=8	5	30,5
4	Tor K Schølseth, Kirkenes	1839	+11	-2	=6	=7	=8	+12	=9	=1	4½	30,0
5	Ketil Jarhelle, Narvik	1914	=7	=11	+12	=2	-1	-3	+13	+wo	4½	29,5
6	Jan P Solhaug, Kirkenes	1469	-9	+wo	=4	+12	=7	-1	=8	+10	4½	28,0
7	Geir M Lorentsen, Hammerfest	1745	=5	=12	=11	=4	=6	-9	+wo	+13	4½	24,5
8	Svein Harald Johnsen, Tromsø	1801	+13	=9	-1	+10	=4	-2	=6	=3	4	31,0
9	Kjell Aanes, Narvik	1667	+6	=8	=10	-1	-2	+7	=4	=12	4	30,5
10	Anders Larsson, SVERIGE		+3	-1	=9	-8	+wo	+13	=2	-6	4	30,5
11	Jan S Berglund, Hammerfest	1859	-4	=5	=7	+13	-3	+wo	+12	-2	4	27,5
12	Bengt Eriksen, Kirkenes	1589	+wo	=7	-5	-6	+13	-4	-11	=9	3	27,0
13	Georg Krohg, Vadsø	1353	-8	-3	+wo	-11	-12	-10	-5	-7	1	29,0

Kampen om turneringsseieren ble på mange måter avgjort allerede i første runde:

Hvit: Reidar Jenssen
Svart: Kaj Engström, Sverige

```

RETI
1 Sf3 d5 2 c4 c6 3 b3 Sf6 4 g3 Lf5 5
Lg2 e6 6 0-0 Le7 7 d3 h6 8 Lb2 Sbd7 9
Sbd2 0-0 10 Tc1 a5 11 a3 c5 12 cxd5
exd5 13 d4 b6 14 Sb1 Tc8 15 Sc3 Le6 16
Sb5 c4 17 bxc4 Txc4 18 Txc4 dxc4 19
Sd2 Dc8 20 Dc2 Sb8 21 e4 Sa6 22 e5 Sd5
23 Dxc4 Dd7 24 De2 Tc8 25 Se4 Sac7 26
Sed6 Sxb5 27 Sxg5 Sxg3 28 Sxe7+ 1 - 0

```

Et fornøyelig parti spilt i 3. runde:

Hvit: Ketil Jar

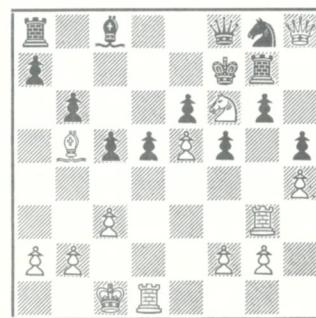
Svart: Bengt Erikson

ALJECHIN

```

1 e4 Sf6 2 e5 Sd5 3 c4 Sb6 4 c5 Sd5 5
Lc4 e6 6 Sc3 Sxc3 7 dxc3 Lxc5 8 Dg4
Kf8 9 h4 h5 10 De2 d5 11 Ld3 Le7 12
Sf3 c5 13 Lg5 Sc6 14 Th3 f5 15 Tg3 Tg8
16 Lxe7+ Sxe7 17 Sg5 g6 18 Sh7+ Kf7 19
De3 Sc6 20 0-0-0 b6 21 Lb5 Se7 22 Dh6
Ta7 23 Sf6 Sg8 24 Dh8 Pf8

```


25 Le8+ Ke7 26 Sh7 Txh7 27 Dxh7+ Kxe8
 28 Dxg6+ Df7 29 Dxg8+ Dxg8 30 Txg8+
 Kf7 31 Tg5 1 - 0

Trekkene har vi hentet fra bulletinen, inneholdende samtlige partier, som vi fikk tilsendt kort tid etter turneringen.

Med samme sinn...

Det 7. tyske internasjonale juniormesterskap ble avviklet i Mülheim, en liten by øverst i Donaudalen, i tidsrommet 28/12 - 77 til 3/1 - 78. Turneringen ble spilt over 7 runder etter Schweitser-systemet med 16 spillere fra 12 land. Forhåndsfavoritter var i første rekke Bengt Svensson, Sverige (Elo 2330), italieneren Daniele Taruffi (2320) og tyskernes egen Klaus Bischoff (2103). Mine egne sjanse anså jeg som brukbare, i allefall før turneringen.

Taruffi ledet hele turneringen gjennom inntil siste runde. Da møtte han Svensson som lå beskjedent an etter de første rundene, men som sakte men sikkert hadde avansert på tabellen. Svensson avslørte her en glimrende fighterevn som til slutt ble avgjørende, også for hele turneringen.

Jeg selv startet med kort rokade og fant straks min plass på tabellen. Spillet mitt var preget av hardt, kompromissløst angrepsspill, men først etter 4 runder med like mange tap, inn-så jeg at denne spillestilen ikke kunne føre fram. I femte runde mot nederlenderen de Boer (2220) tok jeg konsekvensene av dette, og med et defensivt spilleopplegg pådro jeg meg den desidert dårligste stilling. I motsetning til under NM i Bergen hvor jeg vant slike stillinger, klarte jeg denne gang bare remis. Når jeg nevner at jeg avsluttet med en ny kort rokade, er vel det meste sagt om min innsats. Al-ikevel er jeg overbevist om at jeg har høstet verdifulle erfaringer som helt sikkert vil komme meg til nytte.

Resultater: 1 Svensson, Sverige 5 (26)
2 Bischoff, BRD 5 (24,5) 3 Taruffi,
Italia 4½ (28) 4 Paulsen, Berlin 4½
(23,5) 16 Henning Egede-Nissen,
Norge ½ (24,5).

Med hilsen Sjakkforbundets utskremte
Henning Egede-Nissen

- NSF's RANKING pr. 1/2

1	Terje Wibe	Nordstrand
2	Leif Øgaard	OSS
3	Knut J Helmers	Stjernen
4	Arne Zwaig	Fischer
5	Eivind Poullson	Volda
6	Svein Johannessen	Fischer
7	Ragnar Hoen	OSS
8	Arne V Gulbrandsen	OSS
9	Sverre Heim	ASKO
10	Bjørn Tiller	OSS
11	Jarl H Ulrichsen	ASKO
12	Erling Kristiansen	OSS
13	Morten Troldalen	Skien
14	Daan de Lange	Hamar
15	Gunnar Johnsen	Tromsø
16	Øystein Sande	Volda
17	Magne Følling	Bergen
18	Per Ofstad	Fr stad
19	Ole Scott-Knudsen	OSS
20	Einar Hatlebakk	ASKO
21	Tor Kristiansen	ASKO
22	Thomas Heiberg	Stjernen
23	Erling Iversland	Bergen
24	Arne Schjønsby	ASKO
25	Thor Geir Harestad	ASKO
26	Øystein Hjertenes	Florø
27	Stein Jensen	Harstad
28	Dag Orseth	Bergen
29	Eivind Stensholtt	Bergen
30	Svein Michelsen	Hinna

NSF's RANKINGLISTE FOR JUNIORER

1	Bjørn Tiller	OSS
2	Morten Trolldalén	Skien
3	Ole Scott Knudsen	OSS
4	Svein Michelsen	Hinna
5	Pål Ole Liabøtrø	Tønsberg
6	Johan Berg	Namsos
7	Petter Haugli	Moss
8	Jørjan Jansson	Asker
9	Henning Egede-Nissen	Stjernen
10	Dag Lauvås	Langesund
11	Arve Kopperdal	Hinna
12	Jon Olav Fivelstad	Volda

 Det meldes forøvrig fra
NSF's UK at Wibe, Helmers
og Øgaard er forhåndsuttatt til
å spille i OL i Argentina. Res-
ten av laget tas ut i august.

KJØP
KVALITETSMALING
BILLIGERE

hos

AL – FO – KU

Dampskipsbrygga 2
1600 Fredrikstad
Telefon (032) 16 855

ALLE TYPER
MALING – TAPET – GULVBELEGG
÷ 20 % KONTANTRABATT

JUNIOR EM 1977/78

Kort vei fra suksess til fiasko

ved Bjørn Tiller

Junior-EM ble en triumf for engelskmannen Shaun Taulbut som med 9 poeng av 13 kom likt med Dolmatov, Sovjet og Georgiev fra Bulgaria. Europamesteren ble utnevnt på grunnlag av hvor mange partier man hadde klart å vinne i løpet av turneringen. På meg virker systemet totalt vanvittig og har, for å illustrere med et eksempel, den følge at en fyr som ligger langt nede i turneringen og f.eks. slår Malta og taper mot Luxembourg, vil gå foran en annen som kanskje ligger høyt oppe og spiller to remiser mot f.eks. Ungarn og Jugoslavia. Spesielt-bittert må det ha vært for Dolmatov som etter 10 runder hadde møtt nr.2 til 11 i turneringen og satt med den klart høyeste kvalitet av samtlige da turneringen var ferdig. I tilfelle kvalitetsberegning ville europamesteren hett Dolmatov og ikke Taulbut.

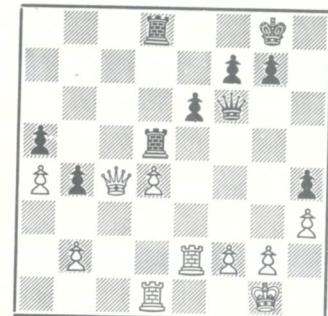
Av europamesteren har jeg valgt å vise tapspartiet mot Dolmatov, hvor han får en liten leksjon i hvordan det kan gå hvis en ikke kan behandle stillingstyper med isolert bonde.

Hvit: Taulbut, England (2395)
Svart: Dolmatov, Sovjet (2495)

SICILIANSK

1 e4 c5 2 Sf3 Sc6 3 c3 d5 4 exd5 Dxd5
5 d4 Sf6 6 Le3!? cxd4 7 cxd4 e6 8 Sc3
Dd6 9 Ld3 Le7 10 h3?! Dette virker sjablonmessig og dårlig. Etter 10 0-0
Sg4 11 Sb5 fulgt av Lf4 og eventuelt etterpå h3 står hvit bra. Jeg hadde intil 10 h3 samme stilling mot Mokry fra Tsjekkoslovakia og tilrev meg initiativet i midtspillet med standardoppstillingen 0-0, Tac1, Tfd1, Lc2, a3, Dd3, Lg5 osv. 10 - 0-0 11 a3 Normalt godt i disse stillingene, men i forbindelse med h3 går det hvite spillet for langsomt, og svart får anled-

ning til å bygge seg opp på de hvite feltene. 11 - a6! 12 0-0 b5 13 De2 Lb7 14 Tfd1 Tfd8 15 Lg5 h6 16 Lh4 Sa5! De hvite feltene! 17 Lg3 Db6 18 Le5 Tac8 19 Tab1 Td7 20 a4?! Det virker lite sunt av hvit å foreta seg noe på droningfløyen. Nå oppstår nye svekkeler i stillingen. 20 - b4 21 Se4 En konsekvens av det forrige trekket. Nå forsvinner flere hvite offiserer fra brettet, bl.a. de hvitfeitede løperne, og svarts fordel øker. 21 - Sxe4 22 Lxe4 Lxe4 23 Dxe4 Db7 24 Dg4 Lf8 25 Lf4 Kh7 26 Se5 Td5 27 Dh5 Sc4 28 De2 28 Dxf7? Dxf7 29 Sxf7 Tf5. 28 - Sd6 29 Dd3+ Sf5! 30 Sf3 Kg8 31 Tbc1 Tcd8 32 Dc4 Ld6 33 Le3 Le7 34 Se5 a5 35 Sc6 Ta8 36 Lf4 Lg5 37 Lxg5 hxg5 38 Se5 Tad8 39 Sf3 De7 40 Tc2 Sh4 41 Sxh4 gxh4 42 Te2 Df6

Drømmen for en som liker å spille mot isolerte bønder. 43 Te4 e5 44 Dc7 exd4 45 Td3 Dd6 46 Dxd6 T8xd6 Dette sluttspillet var ifølge Dolmatov, Dvoretskij og Taulbut selv vunnet for svart. 47 Txh4 f5 48 g4 f4 49 Kg2 Tc6 50 Kf3 Tc2 51 Ke4 Td8 52 Th5 Txb2 53 Txa5 Txf2 54 Tb5 Tf1 55 Txd4 En verdig avslutning på partiet. 55 - Tel+ 56 Kd3 Td1+ 0 - 1

For meg selv ble turneringen resultatmessig (6½ av 13) en fiasko, men spillet til de såkalt beste imponerte meg ikke, og jeg mener at det langtfra er umulig å kjempe i toppen i en turnering som denne. Ja, slik som det var i denne turneringen hvor alle slo alle, kunne nesten hvem som helst kommet ut av lotteriet som vinner. Det som var en overraskelse for meg var hvor godt de såkalt svakere spilte. Bortsett fra spilleren fra Malta tror jeg at alle

deltagerne kunne hatt mulighet til å vinne en norsk kandidatklasse.

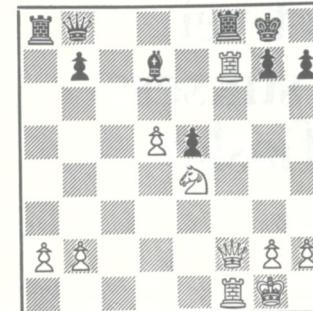
Turneringen startet svært uheldig for meg. I de tre første rundene hadde jeg fordøktige stillinger, men klarte kun å score 1 poeng. I første runde spilte jeg mot Roos fra Frankrike (han spilte forvrig mot Taulbut i siste runde og sto klart best med bonde over inntil han bukket kvalitet i tidsnød) og fikk med svart klar fordel. Men siden spilte han seg sterkt opp, og i hengestillingen måtte jeg redde i land remisen. Mot Mokry i 2. runde hadde jeg nok en vunnet stilling da jeg satte bort en kvalitet i det 38. trekket. I 3. runde gikk min motstander fra Portugal systematisk til verks for å fjerne brikken. Dette ga meg en liten sluttspillfordel, men dessverre ikke nok til å vinne. Så i fjørste runde klarte jeg endelig å vinne et parti. Det skal forvrig komme med i turneringsboken pga avslutningen som turneringsledelsen satte stor pris på.

Hvit: Tiller

Svart: Guido Kaspret, Østerrike
SICILIANSK

1 e4 c5 2 c3 Sf6 3 e5 Sd5 4 d4 cxd4 5 cxd4 d6 6 Sf3 Sc6 7 Lc4 dxe5?! 8 Lxd5! Dxd5 9 Sc3 Dd6 10 d5 Sd4 11 Sxd4 exd4 12 Dxd4 e5 13 Dd3 Ld7 14 0-0 Dg6?! Samme stilling hadde jeg mot Øgaard i OM-77. Han spilte 14- Le7 som ifølge teorien gir en liten fordel til hvit. I 9. runde spilte Franzoni fra Sveits 14 - f5 mot meg, men etter 15 Tel fant han ikke noe bedre enn Le7 16 Dg3 0-0 17 Dxe5 og hvit vant etterhvert.
15 De2?! Her tenkte jeg lenge og fant ut at valget stod mellom Dxg6 og De2, hvorav Dxg6 er det beste! Etter 15 - hxg6 spiller hvit 16 f4. Jeg var da redd for 16 - Lc5+ 17 Khl Ld6 18 fxe5 Lxe5 19 Tel Txh2+ 20 Kgl Th5, men 18 Se4 Lb8 19 Sc5 virker sterkt for hvit. 15 - f6?! 15 - Ld6 gir likt spill etter 16 f4 0-0 17 fxe5 Tfe8 18 Lf4 Lxe5 19 Lxe5 f6 20 Tael Txe5 21 Df2 da svart kan spille 21 - Tae8 for 22 Txe5 Txe5 23 Dxa7 Lh3 24 Df2 Tg5 taper kvalitet. 16 f4 Lc5+ 17 Le3 Lxe3+ 18 Dxe3 0-0 19 fxe5 fxe5 20 Tael på 20 Dxe5 følger Db6+ og Dxb2. 20 - Tfe8?! 21 Tf3 Dd6 22 Tef1 Te7? 23 Dxa7 Tee8 24 De3 Te7 25 Df2 Tee8 Min motstander må ha problemer med å finne en plan. 26 Tf7 Tf8? Etter dette trekket er resten forsert. 27 Se4! Db8 Han kunne prøvd

Db4, men etter 28 a3 Dd4 29 Dxd4 exd4 30 Txd7 har hvit en offiser mer.

28 Sf6+! Sc5 fulgt av generalavbytte og slag på b7 vinner også, men dette er sterke. 28 - gxf6 Om Kxf7 så 29 Sxd7+ fulgt av avbytter på f8 og hvit har bonde over i bondesluttspillet. 29 Dxf6 Txf7 Gir han sjakk på a7, vil han senere ikke kunne gardere seg mot truslene på f6 og g7. 30 Dxf7+ Kh8 31 Df6+ Kg8 32 Dg5+ Kh8 33 Tf7 Df8 34 Dxe5+ Kg8 35 Txf8+ 1 - 0

ÅRSFEST... JUBILEUM?

Det er hyggelig å gå ut en kveld, men det er også bedre å ha en hel weekend å kose seg på. Gå til dekket bord med deilig mat, slappe av i hyggelige omgivelser, trekke frisk og sunn fjelluft i praktfull turterring. Pynte seg litt og danse til godt orkester om aftenen.

Uansett anledning... vi skal gjøre vårt for at den skal bli veldig!

God mat og drikke, (alle rettigheter) dans til godt orkester, alle rom er like med bad/dusj og toilet, hyggelige omgivelser og fint turterring.

lysninger og om tilbud!

Ring direkte tlf.: 067/86100, lokalnr. 5 eller kontakt reisebyråene,

Be om nærmere opp-

Geilo Hotel

.3580 Geilo. Tlf.: 067/86100, lokalnr. 5.

Fotografer: RRA 6

FOR SJAKKSPILLERE -

Nybeggynnere som viderekomme

Vi har bøker, brett og brikker for de fleste behov i stort utvalg.

De finner oss både i Sarpsborg og Tune.

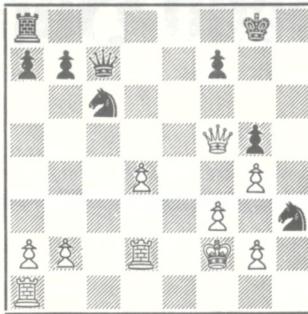
Sjakkfolk trekker til:

OLE HALVORSEN
BOK- OG PAPIRHANDEL A.S

ST. MARIE GATE 107 - 1700 SARPSBORG - TELEFON (031) 52939

LANDE SENTER
1712 VALASKJOLD - TELEFON (031) 54624

spilt mellom Diesen og Vladimirov året før. Da spilte Diesen 15 Lxe7, men etter Lxe7 avsto Diesen fra å spise d5-bonden og partiet endte ganske raskt remis. 15 Sfd4 Lxe2 16 Txe2 Sg6 17 Lg3 Lxg3 18 hxg3 Te4 19 f3? En svekkelse. Bedre er 19 Dc2 med liten fordel til hvit. 19 - Te5 20 Dc2 Tg5! 21 Kf2 Dc7 22 Sf5 22 f4? Txg3 23 Kxg3 Dxf4+ 24 Kh3 Dh4+ matt. 22 - d4?! Et sjanserikt men objektivt antagelig dårlig trekk. Ifølge Sosonko og Dioreski har svart likt spill etter 22 - Sge7. 23 cxd4 Dd7 24 g4 Sf4 25 Sc5?! Et tvilsomt trekk. Også dårlig er Te4 pga. Dxf5! Men etter 25 Td2 får hvit antagelig konsolidert seg med merbonde. 25 - Dc7 26 Td2 g6 27 Se4? Flytter hvit springeren på f5 tilbake følger Sxd4 og Txc5, og slår hvit isteden på h6 spiller svart Kg7 med forskjellige trusler. 27 - gxf5 28 Sxg5 hxg5 29 Dxf5 Sh3+!

30 Ke2 30 gxh3 Dh2+ 31 Ke3 (31 Kel Dg1+ 32 Ke2 Te8+ 33 Kd3 Dxd4+ 34 Kc2 Sb4+ fulgt av tårnvinst eller matt på sisteraden) Te8+ 32 Kd3 Sb4+ 33 Kc3 Te3+ 34 Kc4 Dxd2 35 Dxg5+ Kf8 36 Dc5+ Te7 37 Dxb4 Dc2+ 38 Kb5 Dc6+ 39 Ka5 Da6+ matt. Hvits beste praktiske sjansen er nok i varianten med 31 Ke3 å prøve 34 Kxb4, men etter 34 - Dxd2+ bør svart til tross for to minusbønner vinne pga. hvits utsatte kongestilling. 30 - Te8+ 31 Kd1 De7 32 a3??! Jeg hadde dårlig tid og må si at dette trekket kom svært beleilig på meg. 32 De4 var trekket jeg hadde ventet, men etter Dd8 har svart glimrende spill. 32 - Del+ 33 Kc2 Dxal 34 gxh3 Se7! 35 Dxg5+ Sg6 36 h4 Tc6+ 37 Kb3 Df1 Truer Dc4+ matt. 38 Ka2 Dxf3 39 h5 Df4 40 Dxf4 Sxf4 så var tidsnøden over og resten er enkelt. 41 d5? Derned mister han også denne bonden. 41 - Td8 42 d6 Se6 43 b4 Sg5 44 Td4 f6 45 b5 Td7 46

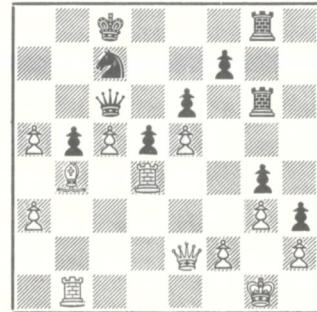
Ta4 b6 47 Tc4 Kf7 48 a4 Ke6 49 a5 bxa5 50 Ta4 Kxd6 51 Txa5 Kc5 52 Kb3 Så gikk jeg og ba om hengepartikonvolutt, noe som ga den ønskede virkning, nemlig at han ga opp.

0 - 1

Dermed hadde turneringen som begynte så dårlig (etter 6 runder lå jeg allerede 3 poeng etter Dolmatov), endelig begynt å se lysere ut for meg. Enda bedre virket det da jeg i 12. runde overspilte kadettverdensmesteren fra 1975, David Goodman, og sto til klar gevinst. Under middagen før hengepartiet skulle spilles var det til og med en del som noterte opp stillingen før siste runde, inkludert seier for meg i partiet. Den ville om jeg hadde vunnet vært den at fire mann hadde ledet med 8 poeng, mens jeg og to til ville hatt 7½, og da ville jeg møtt Taulbut, som i siste runde spilte elendig til tross for seieren mot Roos.

Tiller - Goodman

Diagram etter 33 - g4.

Hvit har bonde over og angrepssjanser, mens svarts oppstilling på kongefløyen ikke ser direkte fryktinngytende ut. 34 a4 Kd7 35 La3 Te8 36 Tbd4?! 36 Txg4 er atskillig sterkere, da bindingen i b-linjen fremdeles er der, mens hvit truer med å ruinere de bøndene svart ennå har igjen. Tbd4 er muligens godt nok til å vinne, men svart får et visst motspill på de hvite feltene, for to bønner. 36 - d4 37 Txd4+ Kc8 38 De4 Sd5 39 f3 bxa4 40 Txb8+ Kxb8 41 fxg4 Hengeparti som alle trodde var lett vunnet. Lett er det i allefall ikke, selv om Goodman selv mente at det nok var tapt ved nøyaktig spill. 41 - Ka7(!) 42 Td2 Tg8(!) 43 Tb2 Tb8

44 Tb6 Txb6 45 axb6+ Kb7 46 Df3 Se3! 47 Kf2?? Hvit må spille 47 Dxf7+ Ka6 48 Df2+, hvoretter stillingen er uklar. Jeg hadde sett meg blind på sluttspillene etter 47 - Sc2 og avansement med a-bonden. Jeg må gi løperen, men har likevel vinstsjanser. 47 - Sc4! og svart vant! Hvit kan more seg med å telle springergafler, f.eks. 49 Lc1 Sxe5+ 50 Kf2/f4 Sd3+. Det samme skjer med løperen på b4. Hvit kan prøve å offre en bonde med c6+ fulgt av Lc5, men det er gafler på d3. Går løperen til e7 eller f8, er det gaffel på g6.

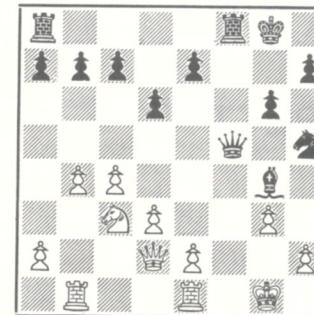
0 - 1

Dermed var ethvert håp om topplassering knust. Men en seier i siste runde kunne fremdeles gi en plass blant de 10 beste og dermed en premie. I siste rundepartiet mot Erik Pedersen, Danmark var jeg demoralisert, syk og ellers mest opptatt av å nå toget.

Pedersen - Tiller

Diagram etter 17 Dd2?

Her spilte jeg 17 - Df2+ 18 Kh1 Tf5?? og tapte offiser etter 19 Se4 Dd4 20 h3. Bedre hadde det vært å spille 18 - Sxg3+ 19 hxg3 Tf5, hvoretter svart vinner lett. En kombinasjon av den typen bør en vel egentlig skamme seg over ikke å se i lynsjakk. Dog ble den først oppdaget en uke senere, av Øgaard - uhyre pinlig.

Vel, så var turneringen over for mitt vedkommende, og jeg kan ikke si at jeg følte meg direkte vel da jeg tok fatt på hjemreisen.

EM-RESULTATER

1) Shaun Taulbut, England	9
2) Sergei Dolmatov, Sovjet	9
3) Krum Georgiev, Bulgaria	9
4) Ovidiu Poisor, Romania	8½
5) Attila Grosz Peter, Ungarn	8
6) David Goodman, England	8
7) Karel Mokry, Tsjekkoslovakia	8
8) Timothy Upton, Skottland	8
9) Michael Pasman, Israel	7½
10) Jon L Arnason, Island	7½
11) Erik Pedersen, Danmark	7½
12) Christian Schubert, BRD	7
13) Carl-Magnus Björk, Sverige	7
14) Louis Roos, Frankrike	7
15) John van der Wiel, Nederland	7
16) Giancarlo Franzoni, Sveits	7
17) Bjørn Tiller, Norge	6½
18) Manuel Rivas, Spania	6½
19) Nenad Ristic, Jugoslavia	6½
20) Turhan Yilmaz, Tyrkia	6½

SJAKKUTSALGET

"DIN EGEN BUTIKK"

Vi har på lager: BHB - ur, brikker: Gøteborgsmodellen, Hong Kong og Spanske Luksus. Diplomer, noteringsskjema og Monradkort.

Lang leveringstid på enkelte artikler i det siste, skyldes tomme lager hos leverandør. Dette gjelder Tornuret og brett: plastikk og masonitt, men samtlige produkter ventes med det aller første.

Noe nær alt i sjakklitteratur kan skaffes på kort tid.

Nyheter:

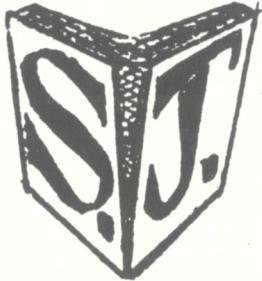
Korchnoi: Chess is my life, kr.52

Golombek: Encyklopedia of Chess, kr.84

Vi må be om at betaling skjer med en gang faktura er mottatt, da "Sjakkutsalget" ellers vil lide under likviditetsvansker.

„SJAKKUTSALGET“

NORGES SJAKKFORBUND
POSTBOKS 795 - 7001 TRONDHEIM

GODT UTVALG
I NORSK OG UTENLANDSK
SJAKKLITTERATUR

BRIKKER og BRETT
hos

Sverre Johnsen
Bok- & Dapirhandel

Tlf. 13 573 – 1600 Fredrikstad

LITTERATUR

BATSFORD

Raymond Keene:
Becoming a Grandmaster

Dette er ingen lærebok i å bli stormester (skuffet?), men beretningen om Keenes egne opplevelser på vei mot titelen, spedd på med en samling godt kommenterte partier. Dessuten tar Keene for seg en del andre (delvis beslektede) emmer. Hva feilte engelsk sjakk i 60-årene? Hva om dagens unge Stormestere vil ha VM-sjanser i fremtiden og hvorfor? Hvilken betydning har sjakklitteraturen? Hva er sjakkens sosiale verdi (noe for myndighetene)? Og det evige spørsmål: Idrett, kunst eller vitenskap?

Keene skriver som vanlig godt, og hans meninger burde være provoserende nok til å vekke en og annen søvngjenger.

SGM.

Marović, Parma:
An Opening Reportoire for Black

Tanken bak er at vanlige teoribøker ikke eigner seg særlig for Folk Flest: plutselig er bokvarianten slutt, og så står man der. Marović/Parma bruker isteden hele partier for å forklare åpningens ideer og vise utviklingen videre. Samtidig tilbyr de en ferdigpakket åpningsreportoire; med visse valgmuligheter. Boken skulle være lærerik nok, men en pakkeløsning rommer neppe de store muligheter for selvstendig leting i sjakkens labyrinter.

SGM.

Harry Golombek:
The Encyclopedia of Chess

Ikke å forveksle med Informators åpningsverker, - dette er et "vanlig" leksikon med tenkelige og utenkelige oppslagsord fra Caissas rike. Som det sannsynligvis mest omfattende i sitt slag må det anbefales som en meget verdifull oppslagsbok.

Men akkurat når det gjelder norsk sjakk, har det sneket seg inn enkelte feil: Olaf Barda fortelles å ha spilt i Moskva-olympiaden 1956, mens det i

virkeligheten var sønnen Yngvar som spilte på det norske laget. Derimot deltok Olaf (dengang O.M.Olsen) på Norges lag i Hamburg-OL 1930! Svein Johannessens NM-titler fra 1970 og 73 har ikke kommet med. Og når det opplyses at Norge har vært det minst suksesrike land i Norden til å arrangere internasjonale turneringer, kan man tross alt neppe ha fått med seg hva som har skjedd de siste tre-fire åra. Men feil er naturligvis ikke til å unngå i et slikt kjempearbeide.

Hovedredaktør er Harry Golombek (kjent engelsk sjakkspiller, dommer, pressemann etc.), men mange avsnitt er også skrevet av andre eksperter. Forfatternes nokså subjektive stil og vurderinger er med og gjør boka høyst lesverdig. Prisen ligger på et behagelig engelsk nivå: £7.95.

ØB.

Viktor Korchnoi:
Chess is My Life
Selvbiografi og partier

Korchnoi har lenge vært kjent som russeren som sa fra, og nå som hans manglende evne til å holde seg nedtråkket og grå har drevet ham til å hoppe av, sier han fra mer enn noen sinne.

Hvis noen vil lukke øynene og se for seg russisk og internasjonal sjakk som en rosenhage hvor alle er snille, bør de holde seg unna "Chess is My Life". Er man derimot interessert i å høre verdens kanskje beste sjakkspiller (hvor er Fischer??) fortelle om seg selv og sjakkverdenen bak kulissene, fra Curacao til Moskva, bør man straks begynne lesningen.

Av de 70 partiene er svært få kommenterte, men det er biografien som teller. Den er unik.

SGM.

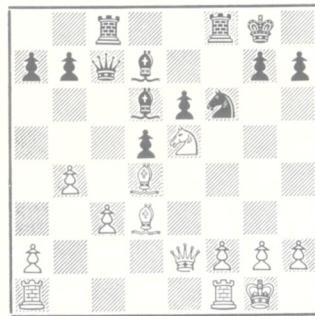
HERNOV FORLAG

Aron Nimzowitsch:
Mit System
til dansk ved J.P. Toft

Selv om Nimzowitsch levde sine 13 år i Danmark, og fikk enorm betydning for landets sjakkliv (spør bare verdens beste turneringsspiller!), tok det sin tid før hans største verk kom ut på dansk. Riktignok hadde oversetteren manuskriptet klart allerede i 1942, men forlagene var enten "dumme eller

gemene" (Larsen om Euwe), og boken måtte vente til i fjor. Da den først kom, kom den dog sterkt. Ypperlig utstyr, god typografi og oversiktlige diagrammer. Prisen er høy, men det er visstnok priser flest, og en ekte sjakkspiller har ihvertfall råd til Systemet.

Forfatteren burde være kjent nok; det finnes neppe ett område hvor moderne sjakkforståelse ikke er påvirket av hans teorier. Et typisk eksempel står nedenfor, tatt fra et parti som ".... jeg iøvrigt betrakter som stamparti med henblikk på den fra mig hidhørende nye centrumsfilosofi," - for å få med en ekte Nimzowitsch-kommentar samtidig.

Nimzowitsch-Salwe, Karlsbad 1911.

Sentrumsbøndene er blokkerte og verdiøse som Tarrasch' teser. Partiet finner man i boken, som herved skulle være tilstrekkelig anbefalt...

SGM.

SKAKCENTRALENS FORLAG 1977

Jakov Estrin:
Traxlers modangrep

Med dette vakkert utseende og rimelige heftet starter Skakcentralens forlag (under ledelse av Skakbladets tidligere redaktør Hans Rasmussen) utgivelsen av en åpingsteoretisk serie som imøteses med spenning. Men den romantiske Traxlervarianten i prøyssisk (1 e4 e5 2 Sf3 Sc6 3 Lc4 Sf6 4 Sg5 Lc5?!/?!) har trolig et beskjedent publikum. 5 Lxf7+! er ubehagelig, og 4 Sg5 spilles ikke så ofte lenger. Postsjakkverdensmester Estrins manuskript er oversatt fra russisk av Danmarks store post-sjakknavn, Jørn Sloth. Vi trodde elers varianten gjorde seg bedre i lynsjakk enn i postsjakk.

ØB.

Mye svensk i Rilton Cup

Stockholms Schakförbund med økonomisk støtte fra dr. Tore Rilton har nok en gang arrangert sin åpne nyttårsturnering. 294 deltagere var ny rekord, - av disse spilte 91 i A-gruppen (der ratinggrensen var hevet til 2100). Tendens: Store deler av den svenska eliten, få utenlandske toppspillere og ingen stormestere. Sjakkprofesjonister er nok stort sett mer interessert i gode garantier (reise, opphold osv.) enn å få kjempe om halvstore pengepremier. Til gjengjeld kunne svensken Börje Jansson (Riltonkongen!), Lars Karlsson og Lars-Åke Schneider innkassere 4500 svenska kronor hver.

Resultater: 1 Jansson 7 (52,5) 2 Karlsson 7 (51,5) 3 IM Schneider 7 (47,5) 4 Harry Schyssler 6½ (52) 5 IM Konstanty Kaiszauri 6½ (45,5) 6 IM Yrjö Rantanen, Finland 6½ (43,5) 7 Jyrki Salonen, Finland 6½ (42) 8 Roland Ekström 6½ (42) 9 Dan Hansson 6½ (41) 10 IM Ole Jakobsen, Danmark 6 (50,5)

Det deltok som vanlig en kontigent av norske spillere. Best lyktes Lars H. Lund fra Moss: nr.2 i C-gruppen.

HALLSBERG

Jugoslaven Goran Dizdar, Jugoslavia vant den internasjonale juniorturneringen i Hallsberg (Sverige) 1977/78 med 6½ poeng, foran Plaskett, England, Mats Carlsson, Stockholm og Kharitonov, Sovjet, alle 6 poeng. Michael Wiedenkeller kom på en meget hederlig 9.plass med 5½ poeng og tapte bare mot Plaskett (2405). Anders Klette ble kort før turneringen forhindret fra å reise, og NSF fikk ikke tatt ut noen ny representant.

Neste nummer

Stormesterturneringen i Bergen 14-19. januar ble vunnet av GM Ivan Farago, Ungarn (6½/9) foran finnene GM Westerinen og IM Rantanen, begge 6 poeng. På 5½ kom bl.a. Helmers, som dermed tok sin første IM-inntegning. Stor reportasje i nr.2, som også omhandler sine internasjonale turneringer i Roskilde (Helmers 5½/11) og Reykjavik (Øgaard?) foruten landskampen mot Danmark, Norges Grand Prix m.m.

Førsteråden

ORGAN FOR NORGE SJAKKFORBUNDS UNGDOM

NR. 1 1978

BLI MEDLEM!

Er du medlem i Norges Sjakkforbunds Ungdom? Da er du i tilfelle i godt selskap med 10 000 andre unge sjakkspillere her i landet. Det er veldig viktig at vi tilhører en organisasjon. FELLESSKAP GJØR STERK, heter det, og sammen kan vi oppnå mange fordeler for sjakkspillet som hobby og idrett.

Alle som er med i NSFU får delta i de turneringer vi arrangerer. Nylig hadde vi det første individuelle skolesjakk-NM med 100 deltagere i finalen. Hvert år har vi lagmesterskap for barneskolen, ungdomsskolen og videregående skoler.

Antagelig blir det mange flere turneringer for de yngste sjakkspillerne i tiden fremover. Med tiden får vi kanskje til landskamper i skolesjakk, og kan hende vil noen få spille EM for lag i år!

Vi skal begynne med sommerleire også. Muligens blir den første nå til sommeren, med en ukes sjakk- og idrettsaktiviteter.

Medlemmer får tilbud på alt materiell vi lager, så som bøker og blader. Alt selges billig, du blir ikke ruinert av å være sjakkspiller!

SJAKK

en hobby du har glede av hele livet!

KONTINGENT

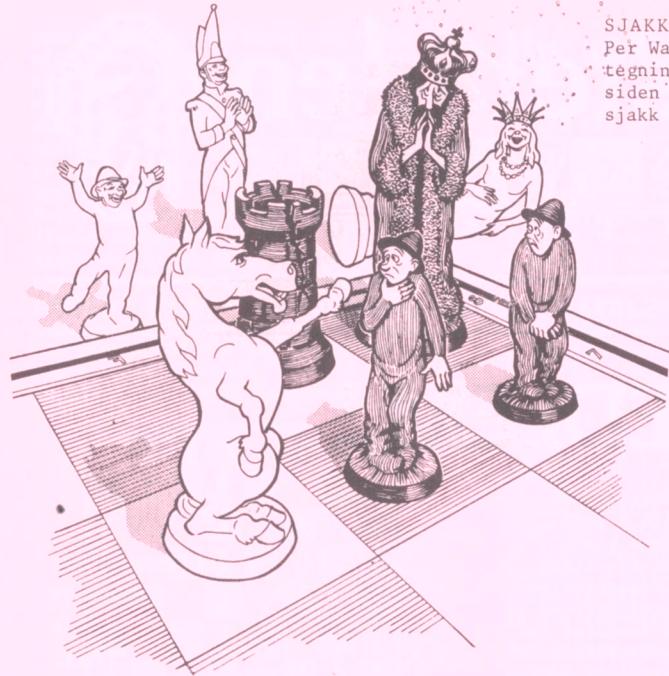
De fleste skole- og ungdomsspillere betaler avgift til kurset de går på eller klubben de spiller i. Da blir du medlem hvis læreren eller klubbformannen sender inn liste med navnet ditt og fødselsdatoen. Du behøver ikke betale noe ekstra for å bli med i NSFU. Men du bør jo abonnere på

«Førsteråden»

som er medlemsbladet vårt. Her kan du lese om nesten alt som skjer i NSFU. Noen lærerike partier står også i Førsteråden, kanskje du har et godt som du vil sende inn? Bladet har også konkurranser med flotte premier.

(Forts. s. F)

SJAKK MATT!
Per Warendorph har laget denne tegningen som finnes på forsiden av heftet "Lær å sette sjakk matt."

Bli en god sjakk-matter

Er du en god sjakkmatter?

Norges Sjakkforbunds Ungdom har nå utgitt et hefte som skal hjelpe deg og andre til å bli flinkere til å sette sjakk matt.

Heftet er laget både for den som (nesten) ikke vet hva sjakk matt er, og for de som har sjakk-mattet (og kan skje også pattet!) sine motstandere i årevis.

Det er Øystein Sande, lærer i Volda og en meget god sjakkspiller, som har skrevet heftet. Han har passet på å unngå vanskelige ord og uttrykk som mange andre sjakkbøker er fulle av. Dette gjør at innholdet er lett å lese uten hjelp underveis.

Det hele starter med en innføring i sjakknotasjon, noe enhver sjakkspiller bør kunne, og i allefall de som har tenkt å lese sjakkbøker. Resten handler bare om sjakkmatting, først ganske lett, men etter hvert kommer det ting som passer for både små og store eksperter. Alt er meget greit og underholdende forklart. Som skolesjakklærer har jeg vært borte i mye lærestoff i sjakk, dette er noe av det beste jeg har sett!

Øystein Sande:

Lær å sette SJAKK MATT

64 sider, 127 diagrammer

Rikt illustrert

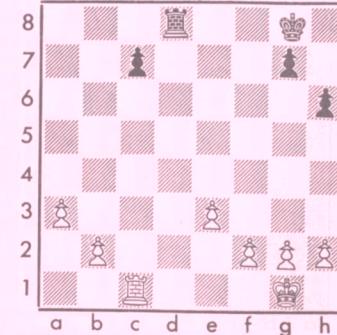
Pris: Pr. eks. kr. 6 + porto
10 eks. kr. 50 + porto
"Klassesett":
20 eks. kr. 100 portofritt

Bestill idag fra: NSFU,
Boks 9149 Vaterland, Oslo 1

Her kommer litt av det du kan lese i heftet:

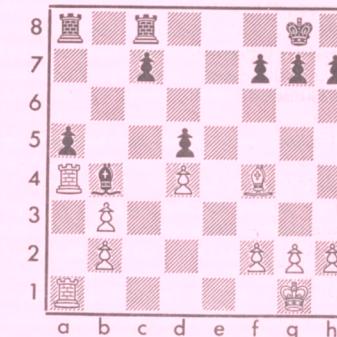
Pass deg for sekjematten

Når du er kommet vel ut av åpningen, rokert, og fått brikkene vel i spill, er det en ting du må vokte deg for, og det er å havne i en såkalt "sekjematt". Dette kan skje på mange måter, f.eks. slik:

Hvit er i trekket. Han leder med 3 bønder, og det bør være mer enn nok til å vinne. Men så oppdager han at han kan vinne enda en bonde, og spiller uten å blanke: 1.Tc1xc7? og oppdager at han til sin store forskrekkeelse blir satt matt med 1 - Td8-d1#. Nå hjelper det lite å ligge 4 bønder over!

Hvordan kan dette ha gått til? Jo, hvit har kloklig rokert tidlig i spillet, fått en sikker kongestilling, og engasjert brikkene sine på andre frontavsnitt. Stadig flere brikker er blitt byttet av, men bøndene foran kongen er blitt stående der de alltid har stått. Så viser det seg at disse samme bøndene (i diagrammet på f2, g2 og h2), som før har beskyttet kongen mot angrep, plutselig blir den rene dødsfellene for sin majestet. De "stjeler" nemlig viktige fluktfelt fra ham, og når det så dukker opp et fiendtlig tårn eller dronning, får han ikke "luft". Han blir så og si kvalt i en sek.

Hvit er i trekket. Ingen av spillerne har luftet. Hvit tror han kan vinne en

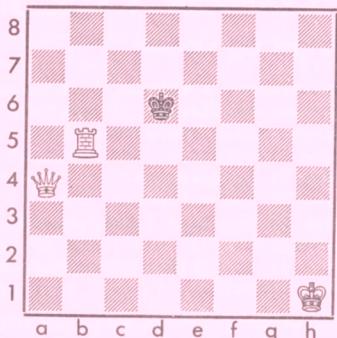
bonde, og spiller: 1.Lf4xc7 Svart slår igjen, 1. - Tc8xc7 og hvit tar glad og fornøyd den svarte løperen, 2.Ta4xb4. Smart, ikke sant, for svart kan ikke slå igjen uten å havne i sekjematten. Nei, stopp litt! Svart er ikke så dum at han tar tåret. Han spiller istedet 2. - Ta8-c8! og truer selv sekjematt! Den kan han riktig nok unngå ved å lufte framfor kongen, f.eks. ved 3.h2-h3, men da oppdager han at svart ganske enkelt tar tåret med 3. - a5xb4, og svart er et helt tårt i overvekt.

Men hvordan skal vi unngå sekjematten? Enkelt nok, vi må skaffe kongen et luftehull, og det gjør vi ved å flytte fram en av bøndene foran kongen. I diagramstillingen spiller hvit derfor 1.g2-g3! eller 1.h2-h3! istedenfor å "forspine" seg på den svarte bonden, og nå har svart ingen mulighet til å matte. Derfor: LUFT ALLTID I TIDE!

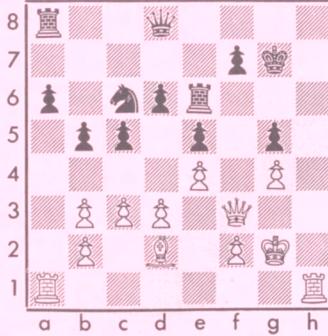

Oppgaver fra heftet

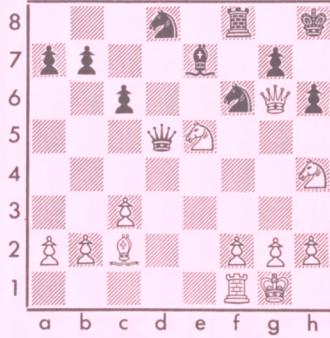
Til slutt i heftet finner du forklart hvordan sjakkoppgaver skal løses sammen med en mengde treningsoppgaver. De er delt inn i lette, middels vanskelige og vanskelige oppgaver. Her kommer en av hver, prøv å løs dem om du kan!

Oppgave 4: Hvit setter matt i 3 trekk.

Oppgave 21 (Middels vanskelig): Hvit trekker og setter matt hurtigst mulig.

Oppgave 38 (Vanskelig): Hvit trekker og setter matt hurtigst mulig.

Anmeldelse ved Aleks Semakoff

«Sjakkiaden» fortsetter med den store finalen

Løsninger og vinnere

Sjakkiaden nr. 2 var nok litt vanskeligere enn den første. Likevel var det mange som hadde disse svarene:

Oppgave 1: - Txe3

Oppgave 2: Kongeangrep.

Oppgave 3: Bobby Fischer, USA.

Oppgave 4: 1 - Tal+ 2 Kxe2 a2 3 K (likgyldig) Th1

Oppgave 5: a) 1 b3 b) Stormester Bent Larsen, Danmark.

Veldig mange skrev på 5 b) "Internasjonal mester Bent Larsen". Dette er galt, for det er ganske stor forskjell

på en Stormester (som gjerne forkortes til GM=Grossmeister) og en IM.

Etter loddtrekning blant de helt riktige løsninger ble premielisten slik:
 1. premi: Morten Lunde, Ganddal skole 4350 Sandnes. Gratulerer Morten! Du vil få en pakke i posten med reisesjakkspill, diplom, medalje og blader. De andre som var heldige og ble trukket ut er: Turid Håland, Dalvegen 6, 4350 Nærø, Tore Pinderud, Ole Moesvei 14, Oslo 11, Bjørn Kaasa, Furumovn. 18, 4950 Risør, Øyvin Jensen, Refsnesalléen 41 E, 1500 Moss og Gustav Gudbrandsen, Bakkemoen, 4660 Evje.

Mange ligger godt an i den harde kampen om å kåre "Sjakkiademesteren 1977/78". Stillingen er:

29 poeng: Espen Aksnes, Knut Kjetil Møen, Gustav Gudbrandsen, Arnfinn Rønneberg, Arild Warland, Arvid Malde, Helge Karlsen, Tore Viste, Egil Hansen, Per Egil Rage, Frode Forgaard, Øyvin Jensen, Torbjørn Norland, Tore Tjernsvoll, Vidar Norland.

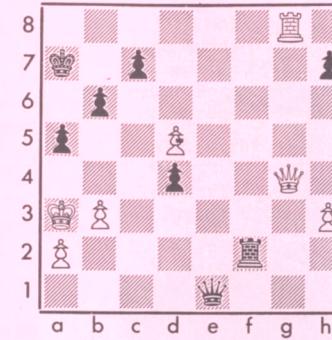
28,5 poeng: Morten S. Nilsen.
 På 27,5 poeng følger en stor flokk som

også har gode sjanser til å vinne. Vi regner med at oppgavene denne gang er enda vanskeligere, slik at vi får kåret en riktig vinner. Men husk: Også for tredje runde blir det delt ut flotte premier, så alle kan delta selv om det for noen er første gang!

KONKURRANSE FOR ALLE SKOLESJAKKSPILLERE

Oppgave 1.

Du spiller et parti mot Norgesmesteren, og etter 30 trekk har du - med de hvite brikkene - brukt nesten all tiden din. Bare 10-15 sekunder igjen på de siste trekkene. Men du "mister ikke hodet". Hva gjør du i denne stillingen? (4 poeng)

Hvit trekker.

Oppgave 2.

Her er vi ute etter den første bokstaven i hvert av svarene. Til sammen skal disse bokstavene bli et kjent, norsk sjakknavn (fornavn). Og dette navnet er riktig svar på oppgave 2:
 a) Hva står de hvite bøndene når partiet begynner?

b) Hva er det egentlige fornavnet til Bobby Fischer?

c) Hva heter denne åpningen: 1 d2-d4 Sg8-f6 2 c2-c4 e7-e6 3 Sb1-c3 Lf8-b4.

d) Hvilken by er Norgesmesteren Knut J. Helmers fra?

e) I 1974 fikk Norge sin tredje Internasjonale Mester gjennom tidene. Hva heter han til fornavn?

f) Og dronningen står i ...linjen!
 Og husk: Svaret er kun ett ord, dvs., et navn! (3 poeng)

Oppgave 3

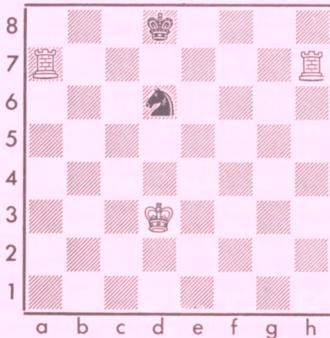
Hvor mange springere kan stå på et sjakkbratt, uten at noen av dem står i slag for hverandre: a) 21 b) 29 c) 32? (2 poeng)

Oppgave 4.

Tegningen viser en russisk sjakkspiller. Hva heter han og hva slags "mester" er han: Internasjonal Mester, Stormester eller Verdensmester?

Oppgave 5.
 Hvit trekker og setter matt i to trekk.

EKSTRAOPPGAVE

Hvordan lærte du å spille sjakk? Hvorfor liker du å spille sjakk? Skriv bare noen få linjer. Alle får 1 poeng uansett hva dere skriver, men til denne oppgaven skal dere helst ikke ha hjelp av noen andre.

Løsningene må vi ha innen 15 mars. Og husk på at vi har fått ny adresse:
SJAKKIADEN, Boks 9149,
 Vaterland, Oslo 1

NB! I neste nummer håper vi å bringe intervju med og bilde av SJAKKIADE-MESTEREN 1977/78.

(Forts. fra side A):

Prisen på bladet er latterlig lav: 3 kroner for hele 1978 - minst 6 nummer! Hvis du vil ha Norsk Sjakkblad i postkassa di, kan du - som NSFU-medlem - få det for 18 kr. De som ikke har vært smarte nok til å melde seg inn må betale 50 kroner for Norsk Sjakkblad.

RÅD OG VINK

Vi hjelper deg gjerne hvis du lurer på noe som har med sjakk å gjøre. Da kan du enten skrive til NSFU, Boks 9149 Vaterland, Oslo 1, eller ringe til kontoret vårt: (02) 20 29 33. Kontoret vårt ligger i Brugata 15 i Oslo. Du kan godt stikke oppom en tur hvis du er i nærheten.

Hvis læreren din lurer på hvordan han skal arrangere turneringer eller noe annet, kan selvsagt også han henvende seg til oss.

Vi har også en reiseinstruktør som besøker skolesjakk-grupper med gode råd og vink.

Grunnen til at vi er så hissige på å få flest mulig medlemmer, er at det er til fordel for hver enkelt av dere. Offentlig støtte på kommunalt, fylkes- og nasjonalt plan gis i stor grad pr. medlem - jo flere medlemmer i NSFU, jo mer penger får vi i støtte - jo mer får dere igjen for å være medlem.

Hvis du ikke allerede er medlem, bli medlem snarest! Er du medlem, få med nye medlemmer! Send navneliste idag!!

Fra krets-mesterskapene

Noen få arrangører har vært så flinke at de har sendt oss resultatene, men det burde vært mange flere.

Hvis du har kommet høyt opp i KM og ikke finner navnet ditt på noen av listene nedenfor, er det ikke vår skyld!

Østfold

Turneringen ble spilt i Moss. Nedenfor følger resultatene for de beste.
1.-4. klasse: 1.Tore Afdal, Bergenhus 6½ 2.Bjørn Allan Troelsen, Ekholt 6½

3 Ketil Høsoien, Grindvoll 5 4. Thord R. Larsen, Refsnes 5 (24 deltagere)

5.-6. klasse: 1.Karl E. Nordling, Kambo 7 2.Terje Høidal, Bergenhus 6 3.Hans J. Johansen, Berg 5½ 4.Richard Reinbakk, Kambo 5 5.Dag Gundersen, Bergenhus 5 6.Egil Skaug, Bergenhus 5 7.Tore Engvik, Bergenhus 5 8.Jan R. Nøkleby, Bergenhus 5 9.Ray Jacobsen, Trara 5 10.Knut Bråthen, Smertum 5 (52 deltagere)

Ungdomsskolen: 1.Øyvin Jensen, Hoppen 6½ 2.Gir Afdal, Rakkestad 6 3.Knut E. Johansen, Bytårnet 5½ 4.Stig A. Aare, Bergby 5 (27 deltagere)

Klasse inntil 20 år: 1.Vidar Ingebretsen, Moss 4 2.Erik Høidal, Rakkestad 4 (4 deltagere)

Buskerud

Vinner av yngste klasse i Buskerud - Ole Hallvar Grøndahl.

Det første Buskerudmesterskapet i sjakk for skoleelever ble spilt i Strømsø skole. I alt var det med 54 elever, og det ble spilt 6 runder. Størst var deltagelsen i klasse 11 og 12 år. Men den som gjorde det best var Ole Hallvar Grøndahl i yngste klasse. Han vant alle sine partier, og leder derfor i kampen om Th. Pettersens minnepokal.

10 år og yngre: 1. Ole Hallvar Grøndahl, Aronsløkka 6 2. Trond A. Sørby, Askolen 5 3. Svein Erik Aspebakken, Brandengen 4

11 og 12 år: 1. Knut Gundersen, Aronsløkka 5½ 2. Lars Breivik, Brandengen 5

3. Terje Formodalen, Åskollen 5 4. Svein Atle Haraldsen, Brandengen 5

13 og 14 år: 1. Tevje Ulsbøl, Strømsø 4½ 2. Geir Henriksen, Fjellheim 4½ 3. Erik Pedersen, Konnerud 4½

15 og 16 år: 1. Jon Rørvik, Fjellheim 4½ 2. Trond Torgersen, Strømsø 3

17 til 20 år: 1. Runar Elmgaard, St. Hallvard 4½

Oslo

Arrangementet for barneskolen gikk på Linderud skole, som alltid med mange deltagere. Skal vi kalte dette for landets tøffeste kretsmeisterskap? En tøff jobb er det også for den utrettelige skolesjakkformannen Tormod Fyri og hans få hjelgere.

Vinnerne i de enkelte klasser fikk titelen OSLOMESTER 1977!

1.-2. klasse: 1. Ulf Møller, Linderud 9 (av 9!) 2. Frode Lund, Jar 7 3-6. Atle Belsnes, Lommedalen, Stig Berdal, Haslum, Christopher Borch, Huseby og Petter Glenne, Munkerud 6 (30 delt)

3. klasse: 1. Jan T. Kristiansen, Oppsal 8 (av 9) 2. Christian Aarefjord, Bygdøy 7 3-4. Tom Carlsen, Veitvet og Arne Thommessen, Bygdøy 6 (38 delt.)

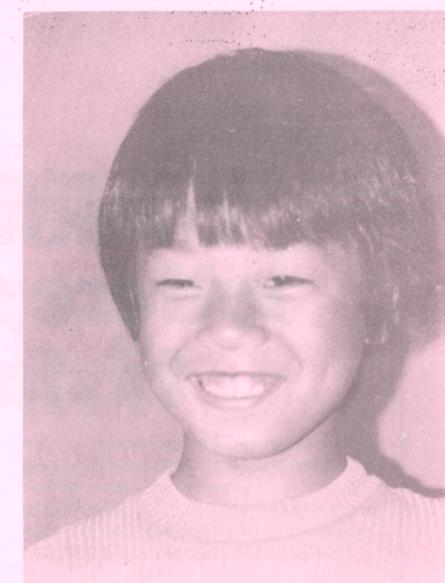
4. klasse: 1-2. Øivind Hjertøren og Trond Østengen, begge Oppsal 7 (av 8) 3-5. Jon Backer, Ullevål, Erik Øie, Oppsal og Håkon Øksnevad, Haslum 6 6-7. Gunnar Glendrange, Bygdøy og Tore Pinderud, Nordstrand 5½ (48 delt.)

5. klasse: 1. Sigurd Sveen, Ullevål 8 (av 8!) 2. Kåre Haram, Lommedalen 6½ 3. Lars E. Johannessen, Veitvet 6 4-5. Jo Belsnes, Lommedalen og Jan Olav Garnaas, Lambertseter 5½ (33 delt.)

6. klasse: 1 - 2. Dag Jensen, Høybråten og Gunnar Tveiten, Bygdøy 7 3-4. Jan Ivar Eliassen, Linderud og Roar Lund, Jar 5½ (27 delt.)

Mesterskapene for ungdomsskolen og for de videregående skoler gikk av stabellen i Sjakkklubben Stjernens lokaler.

Ungdomsskolen: 1. Jørjan Jansson, Risenga 5½ 2. Ole Ragnar Johnson, Bøler 5 3-5. Jan Erik Braathen, Ullern, Frode Christiansen, Stalsberg og Øystein Grasmo, Stalsberg 4 (19 delt.)

Suveren vinner i yngste klasse i OM - Ulf Møller fra Linderud skole.

Videregående skoler: 1. Per Kristian Vigdal, Ulsrud 5 2. Tor Gulbrandsen, Ulsrud 4 (19 delt.)

Vestfold

De tre store S'er - ski, skøyter og sjakk - konkurrerer hardt om oppmerksomheten for tida, skriver Ola Sundby og William Wendel. KM for lag ble spilt på Kvelde skole lørdag 11/2 i vakkert vær, og mange valgte nok å være ute i sporten eller på isen. Likevel stilte 14 lag opp. Resultater: BARNESKOLEN: 1 Frostvedt skole, Hedrum 2 Hvarnes skole, Hedrum 3 Mosserød 1, Sandefjord

UNGDOMSSKOLEN: 1 Hedrum 1 2 Kvelde 1 3 Varden, Sandefjord.

Norges Sjakkforbunds Ungdom

Ettersom NSFU har flyttet, har postboksen valgt å flytte med oss. Ny postadresse er:

NSFU, Boks 9149
Vaterland, Oslo 1

Effektivt ved lettere smerte- tilstander

Foruten å lindre hodepine, smærter og ubehag ved forkjølelse og influensa, kan Anti-neuralgica også hjelpe mot tannpine, menstruasjons- smærter og lettere giktplager. Anti-neuralgica har også febernedsettende virkning.

Er smertene intense eller langvarige bør lege kontaktes.
Fåes i lommepakning à 20 tabletter, samt glass à 50 og 100 tabletter.

Anti-neuralgica

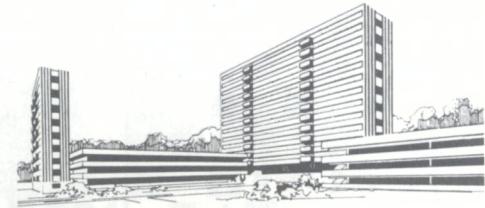
Reseptfritt på apotek.

A/S Apothekernes Laboratorium for Specialpræparerater, Oslo

RRA 1 AB Bates

Mislykket titteljakt på Kringsjå

For femte år på rad var det internasjonal sjakk på Kringsjå i Oslo "primo januar". Turneringen skulle være IM-kvalifiserende med sju IM-er, men det ble komplikasjoner da tittelholderne Soos, Vest-Tyskland, Poutiainen, Finland og Sznapik, Polen meldte avbud dagen før dagen. Heldigvis hadde man Axel Ornstein i "reserve" i Stockholm; han var villig til å komme hvis det absolutt trengtes, men hadde egentlig tenkt å sekundere sin bulgarske kone, IM Borislava Borisova, under kvinne-SM. Dessuten beklaget han seg over dårlig spill i Rilton. Men Axel kom, og dermed var det i hvertfall fem IM-er. Minstekravet for IM-napp er å møte fire tittelholdere på 9 runder. Med en så liten margin var man forberedt på å gjøre "tillempninger", om nødvendig. Hovedkandidater var Christer Niklasson, Sverige (minst to napp fra før), Gert Iskov, Danmark (sannsynligvis to napp fra før) og vår egen Knut Helmers.

Flying start

Både Niklasson og Iskov fikk en bra start og så ut til å skulle klare krvet, - ca. 6 poeng (avhengig av motstanden). I 4. runde presterte Niklasson kanskje turneringens flotteste parti - og mot den høyest ratede av deltagerne (2480). Christer kommenterer:

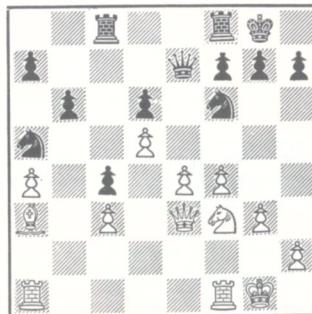
Hvit: Christer Niklasson

Svart: Bela Toth

NIMZO-INDISK

1 d4 Sf6 2 c4 e6 3 Sc3 Lb4 4 a3! Ett kontroversiellt beslut som omedelbart skärper kampen. Kompenserar vits angreppschanser den förszagade bondestrukturen på damflygeln? För mig ingår Sämischa varianten i en allmän strävan att skärpa spelet. Ytterligare ett skäl att spela varianten är att den praktiskt taget inte förekommer i dagens stormästartturneringar. Har man

sedan hittat ett par förstärkningar i huvudvarianten, så varför inte...!? 4 - Lxc3+ 5 bxc3 0-0 6 f3 Niklasson - Martorelli, Reggio Emilia 1978 fortsette: 6 e3 Sc6! 7 Se2 b6 8 Sg3 La6 9 e4 Se8 10 Ld3 Sa5 11 De2 Sd6! 12 e5 Sdxc4 13 De4 g6 14 Lh6 Lb7! 15 De2 Ld5 16 Lxf8 Dxf8 17 Se4 Lxe4 18 Lxe4 Td8 19 a4 d5!. Vits mest lovande fortsætning är troligen 6 Lg5, som omedelbart söker utnyttja det faktum att svart saknar sin svartfältslöpare. 6 - Se8! 7 e4 b6 8 Ld3 Sc6 9 a4 Efter 11 minuters betänkande. Om genast 9 f4 så följer La6 10 Sf3 Sa5 11 Sd2 (11 De2) d5! 9 - La6 10 La3 d6 11 f4! Sa5 12 De2 C5 Ett svårt val. Svart kan välja partifortsättningen som har ett offensivt syfte i att snabbast möjligt angripa c4-bonden. Eller den andra framstöten 12 - f5 som har ett defensivt syfte och begränsar Ld3's radie, t.ex. 12 - f5! a) 13 Sf3 fxe4 14 Dxe4 Sf6 15 Dxe6+ Kh8 16 0-0 De8! och c4-bonden faller b) 13 e5 Dh4+ 14 g3 Dg4! med oklart spel. Tesen lyder som bekant: "Först förhindra motståndares möjligheter, därefter angripa." 13 Sf3 Tc8 15 Sb5. 14 d5 exd5 Spelar svart på bondeinvinst genom 14 - Df6, ger såväl 15 e5 som 15 0-0 goda angreppschanser för bonden. Svarts lätta pjäser samverkar dåligt. 15 cxd5 Lxd3 16 Dxd3 Partiet närmars sig nu en kritisk punkt. Oppningen är avslutad och man kan konstatera att vit har byggt upp ett starkt bondecentrum med goda angreppschanser. Närmast hotar han att fullborda sin utveckling med 0-0 samt med c4 och Lb2 i förenj med e5 koma till ett genombrrott i centrum och på kungsflygeln. Men detta tar tid och svart bör genast inleda ett motspel mot vits svagaste punkt, e4-bonden. Detta hade kunnat ske med 16 - c4 17 De3 Sf6 18 0-0 Te8 19 e5! Genom detta bondeoffer får vit goda angreppschanser, men ställningen är oklar. 16 - Df6? 17 g3 c4 18 De3 De7 19 0-0 Sf6

med hvit, 1 poeng av 5 (20%) med svart! I tillegg plumpet Helmers opp i en liten teoretisk "bombe" (inspirert av en russisk teoriartikkel).

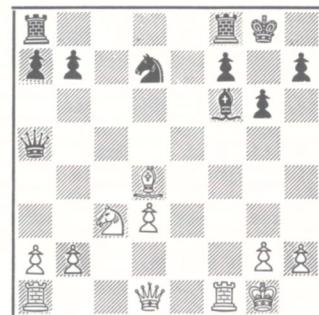
Hvit: Yrjö Rantanen
Svart: Knut J Helmers

SICILIANSK

1 e4 c5 2 Sf3 g6 3 d4 cxd4 4 Sxd4 Sf6
5 Sc3 d6 6 Le2 Lg7 7 0-0 0-0 8 Le3 Sc6
9 Sb3 Le6 10 f4 Sa5 11 f5 Lc4 12 Ld3
Lxd3 13 cxd3 d5 14 Sxa5 Dxa5 15 e5 d4
16 Lxd4 Sd7 17 f6 exf6 18 exf6 Lxf6

20 e5! Sxd5 21 Dd2(!) 21 Dd4 är sämre då svart i flera varianter har möjlighet till tempovinsten Sc7-e6. 21 - Db7 22 Tad1 Sc7 23 exd6 Sb3 24 De2 Se6 24 - Te8 25 Se5. 25 d7 Tc5 26 Lxc5 Sbxc5 27 f5 Sd8 28 Dxc4 h6 29 f6 g6 30 Se5 Kh7 31 Tfel a6 32 Sxf7 Txf7 33 Te7

Komm.: C.Niklasson.
1 - 0

Problemer for Helmers

Helmers, derimot, fikk en maksimalt uheldig start. Svart mot Rantanen var hva han aller minst ønsket seg. Finnen er hvitspesialist; se bare Kringsjå-resultatet hans: 4 poeng av 4 (100%)

INFORMA CUP – KRINGSJÅ

6-12. I. 1978

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	IM Axel Ornstein	SVE	2425	=11	=7	+16	+12	+4	=6	+15	+5
2	Paul Littlewood	ENG	2345	=9	+10	-5	=7	+20	=11	+13	+6
3	Margeir Petursson	ISL	2305	-20	=19	+22	=14	-12	+17	+18	+11
4	IM Bela Toth	ITL	2480	+18	+5	=8	-6	-1	+13	+11	+10
5	IM Yrjö Rantanen	FIN	2420	+10	-4	+2	+8	=11	+15	=6	-1
6	Christer Niklasson	SVE	2340	+21	=8	+12	+4	=15	=1	=5	-2
7	IM Ernö Gereben	SUI	2270	=16	=1	=21	=2	=9	=14	=12	=13
8	Andrew J Whiteley	ENG	2385	+17	=6	=4	-5	=13	=9	-10	+16
9	Lars-Erik Pettersson	SVE		=2	+14	-11	=20	=7	=8	=16	=5
10	Knut J Helmers	NOR	2345	-5	-2	=19	+18	+21	+20	+8	-4
11	Gert Iskov	DAN	2395	=1	+13	+9	=15	=5	=2	-4	-3
12	Dag Orseth	NOR		+22	=15	-6	-1	+3	=16	=7	=17
13	Rolf Lekander	SVE	2280	=14	-11	+18	+21	=8	-4	-2	=7
14	Tor Kristiansen	NOR	2320	=13	-9	+17	=3	=16	=7	-19	+22
15	Svein Michelsen	NOR		+19	=12	+20	=11	=6	=5	-1	=9
16	Sverre Heim	NOR	2345	=7	=20	-1	+19	=14	=12	=9	-8
17	IM Erik Lundin	SVE	2375	-8	=18	-14	=22	+19	-3	+21	=12
18	Jarl H Ulrichsen	NOR	2315	-4	=17	-13	-10	+22	+21	-3	+19
19	Per Ofstad	NOR	2230	-15	=3	=10	-16	-17	+22	+14	-18
20	Runar Mathisen	NOR		+3	=16	-15	=9	-2	-10	-22	=21
21	Ole Chr Moen	NOR	2260	-6	+22	=7	-13	-10	-18	-17	=20
22	Bjørn Hegghem	NOR		-12	-21	-3	=17	-18	-19	+20	-14

Veteran og remiskonge Gereben i hyggelig passiar med turneringsvinner Ornstein

vil spille litt til, og trekker kontant 19 Txf6!? Dette kvalitetsofferet ble tidligere ansett som en smule tvilsomt, - en vurdering som nå skal være endret. Ja, åpningsteori er lum-ske saker. Nå virker ikke Helmers sjanseløs i fortsettelsen, men han har nok fått en psykologisk knekk. 19 - Sxf6 20 Df3 Sd7 21 Dxb7 Tad3 22 Sd5 Tfe8 23 b4 Da3 24 Lc3 Da4 25 Dc7 Db5 26 Se7+ Kf8 27 Sc6 Db6+ 28 Dxb6 Sxb6 29 Sxd8 Txd8 30 Td1 Sd5 31 Ld4 a6 32 g3 Ke8 33 Lc5 Kd7 34 Tfl f6 35 Tel Tc8 36 d4 h5 37 Kf2 Tb8 38 a3 Tc8 39 Te2 Th8 40 Te4 Th7 41 Kel Sc3 42 Te3 Sd5 43 Tf3 Th8 44 Kd2 Kc6 45 a4 Te8 46 Tb3 Sc7 47 Kd3 Tel 48 Kc4 Tcl+ 49 Tc3 Txc3 50 Kxc3 Kd5 Her ble partiet avbrutt, men senere oppgitt av svart uten fortsett spill.

1 - 0

I et kanskje krampaktig forsøk i 2. runde på gjenopprette "balanse", bukket Helmers regelrett en offiser i noenlunde lik stilling mot Littlewood. Derved var i grunnen sjansene spolert og turneringen ødelagt, selv om han spilte seg en del opp etterhvert.

Tittelfeber

Det ble i det hele tatt ingen IM-napp denne gang. Men Niklasson var nesten nærmere målet enn noensinne! Han trengte ett poeng (og én IM) på de to siste runde, men var dessverre plaget av "tittelfeber" og misset ved første tidskontroll både mot Littlewood og Gereben. Spesielt ille var det mot Altmeister Gereben, som forvrugt spilte en bra turnering, men som ble over-spilt av Christer i 29 trekk. Svenskens 30. trekk ble aldri utført, da han hadde feilnotert til 30 trekk og stille og rolig satt og så klaffen falle. Med den falt også en tilsyneliggende opplagt IM-tittel. Derfor dobbelt hyggelig at Christer endelig lyktes i Bergens internasjonale turneringuka etter, og fikk med seg tittelen til ødel og eie. Nå kan han begynne å spille sjakk uten IM-nerver.

Lett match

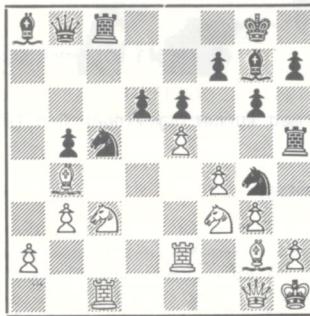
Svensk ble det likevel på Kringsjå. Til tross for betenkelsigheter med dår-

lig form: Axel Ornstein lot seg ikke stanse i kampen om turneringsseieren. Det gikk faktisk temmelig lett. Fortsett fra de fire remispartiene gjorde motstanderne relativt blek motstand. Vel, i 4. runde ble det en del trekk. Men Axel brukte ikke så mye tid, før de 20 første trekkene hadde han spilt før i et parti mot stormester Schmidt fra Polen, kunne han fortelle etter partiet.

Hvit: Dag Orseth
Svart: Axel Ornstein

ENGELSK

1 Sf3 c5 2 c4 Sf6 3 Sc3 e6 4 g3 b6 5 Lg2 Lb7 6 0-0 a6 7 b3 d6 8 Lb2 Le7 9 d4 cxd4 10 Dxd4 Sbd7 11 e4 0-0 12 De3 Db8 13 Sd4 Ta7 14 Tfd1 La8 15 Tacl Te8 16 De2 Lf8 17 Df1 g6 18 Tdel Tc7 19 Kh1 Lg7 20 f4 Tc5 21 La3 Th5 22 Sf3(?) 22 Lf3! 22 - b5 23 cxb5 axb5 24 Lb4 Sg4 25 Te2 Sc5 26 e5 Tc8 27 Dg1

27 - Sd3 28 Lxd6 Sxcl 29 Lxb8 Sxe2 30 Sxe2 Lxf3 31 Lxf3 Txh2+ 32 Dxh2 Sxh2 33 Kxh2 Txb8 34 Sd4 b4 35 Sc6 Tb6 36 g4 Lf8 37 Kg3 Ta6 38 Le4 Txa2 39 Ld3 Tb2 40 Lc4 Lc5 41 f5 gxf5 42 gxf5 exf5 43 Sd8 Tc2 44 Lxf7+ Kf8 45 e6 Le7 0 - 1

Det må tilføyes at Axels kone ankom midt under turneringen - som nybakt svensk kvinnemester (5 poeng av 5).

Nordmennene

Fra norsk side ble det en mager forestilling. Venken Helmers, Ulrichsen eller Heim kom opp mot forventningene, og den positive beholdningen ble internasjonale ratingtall til Svein Michelsen (19), Dag Orseth (22) og Runar Mathisen (20). Førstnevnte var stort sett Norges representant i den

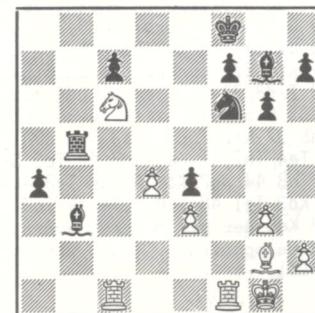
internasjonale turneringen på de første bordene. Ja, så seint som i 8. runde satt han på annetbord og møtte Ornstein, hvilket er bra framgang i forhold til 29.plass (!) i Junior A i NM.

Ellers bekreftet Tor Kristiansen (22) det relativt gode inntrykket fra forrige Kringsjåturnering og samtidig sitt internasjonale ratingtall på over 2300. Vi får hans egne kommentarer til 3. runde:

Hvit: Tor Kristiansen
Svart: IM Erik Lundin, Sverige

RETI (Barczasystemet)

1 Sf3 d5 2 g3 Sf6 3 Lg2 Sc6?! Dette hadde jeg aldri sett før, sikkert en Lundin spesial! Andre trekk er Lf5, c5 eller Sbd7. 4 c4 d4 5 Da4! Med ideen b4, og truer samtidig Sxd4. 5 - Sd7 5 - Ld7 6 b4 Se5 7 b5 Sxf3 8 Lxf3 med trykk mot b7. 6 b4 e6 6 - e5 7 b5 Se7 8 La3 7 a3 Le7 8 0-0 0-0 9 Lb2 Lf6 10 d3 e5 11 Sbd2 g6 12 Dc2 Hennes majestet trekker seg tilbake fra balkongen. 12 - Lg7 13 e3 dxe3 Svart må slå før eller siden pga. b5. 14 fxe3 a5 15 Lc3 De7 16 b5 Sd8 17 d4 Se6 18 Tael Sg5 18 - Dxa3? 19 c5! truer 20 Tal. 19 c5 Sxf3+ 20 Lxf3 Sf6 21 Sc4 e4 22 Lg2 a4 23 Se5 Le6 24 c6! Dxa3 Det beste! 25 cxb7 Tb8 26 Sc6 Txb7 27 Lb4 Db3 28 Dxb3 Lxb3?! Bedre er følgende variant: 28 - axb3 29 Lxf8 Kxf8 30 Sd8 Txb5 31 Sxe6 fxe6 32 Lxe4 b3 og det er ikke helt klart hvordan hvit skal komme videre. 29 Lxf8 Kxf8 30 Tcl(!) Txb5

En vanskelig stilling hvor det er sjanser på begge sider. I fortsettelsen finner ikke svensken de beste trekkene (eller overser mine svar), og havner etterhvert i en tapt stilling. 31 Se5 Se8? Første overseelse. 32 Sd7+ Ke7 33 Lxe4 Lh6 33 - Kxd7?? 34 Lc6+ 34

Tfel Sd6 35 Lc6 Tb4 36 Se5 Sf5? Andre overseelse. Bedre er 36 - Sc4. 37 Le4! Kf8 38 Lxf5 gxf5 39 Txc7 a3 40 Sd3 Tb5 Det neste, ellers 41 Sc5! 41 Tc5 Tvinger tånet til ett av de dårlige feltene. 41 - Tb6 42 Ta5 a2 43 Sc5 Kg7 44 Sxb3 Txb3 45 Kf2 vinner a-bonden etter Te2!

Komm.: T.Kristiansen

Lenger nede i Kringsjås vakre spillesal fantes forøvrig den nasjonale seksjonen, anført av flere kjente elite-spillere.

Engelskmennene Whiteley og Littlewood høvdet seg bra, men fikk begge forstyrret IM-planene av Rantanen, som kanskje ikke kan regne med fete invitaser til de britiske øyer. Nordensmesteren Lars-Erik Pettersson spilte svært solid, men virket litt forsiktig nølende.

Den unge og sympatiske islendingen Margeir Petursson hadde startvansker, men fulgte senere i sine forfedres fotspor ved å utvandre fra Norge, og plutselig var han i tetbildet.

Uvant betenkningstid

Presidenten hadde fått ideen å forsøke en ny betenkningstid - 1½ time på 30 trekk, deretter 20 trekk i timen, men ikke avbrudd før etter 50 trekk. Systemet hadde den ønskede virkning å redusere antall hengepartier, da det ble to sjanser til å forsvinne i tidsnødens avgrunn. Publikumsvennlig var det også. Men rent kvalitativt tvilsomt, det ble nok enkelte ganger for liten tid til den viktige overgangen fra åpning til midtspill. Dessuten er Niklassons trøbbel alt nevnt.

Den tekniske arrangør ASKO høyst særlig honnør for daglig bulletin med diagrammer. Turneringen lød også navnet "Informa Cup", da NSF's samarbeidspartner Informa Forlag bidro med 5000 kroner til budsjettet.

NSF's vicepresident Ole Chr. Moen foretok den offisielle åpningen, samt spilte med, dog ikke med fordums bravur.

BYENS MAT OG VINHUS

**DANS
TIL ORKESTER
Onsdag - Fredag - Lørdag**

**STORGATEN 20
FREDRIKSTAD
Tlf.: 032/ 11035**

SJAKKMATT?

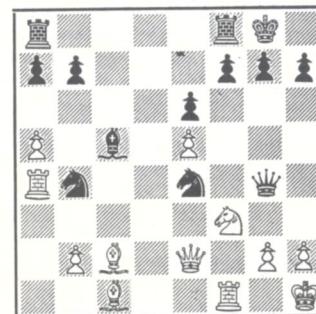
Et besøk hos oss
GIR GEVINST
TIL ALLE!

EPA
MOSS – SARPSBORG

«Kung Ludde»

Kringsjå-turneringens nestor, IM Erik Lundin, Stockholm (73), er kanskje verdens sterkeste sjakspiller over 70 år. At "kung Ludde" fortsatt er en vanskelig motstander for noenver, viste han f.eks. i "COOP Stockholm" 1976, da han beseiret alle de tre IM-ene Hamann, Zwaig og Øgaard. Denne gang var han litt plaget av feber og spilte ikke opp mot sitt beste. Men på Gausdal i august (77) vant han bl.a. følgende parti:

Hvit: Christer Niklasson
Svart: Erik Lundin
DRONNINGGAMBIT (Slavisk)
1 d4 d5 2 c4 c6 3 Sf3 Sf6 4 Sc3 dxc4 5
a4 Lf5 6 e3 e6 7 Lxc4 Lb4 8 0-0 0-0 9
Sh4 Lg4 10 f3 Sd5 11 fxg4 Dxh4 12 e4
Sb6 13 Lb3 c5 14 a5(?) (14 g5!) cxd4
15 Sb5 S6d7 16 Sxd4 Lc5 17 Kh1 Sf6 18
Sf3 Dxg4 19 e5 Se4 20 Ta4 Sc6 21 Lc2
Sb4 22 De2(?)

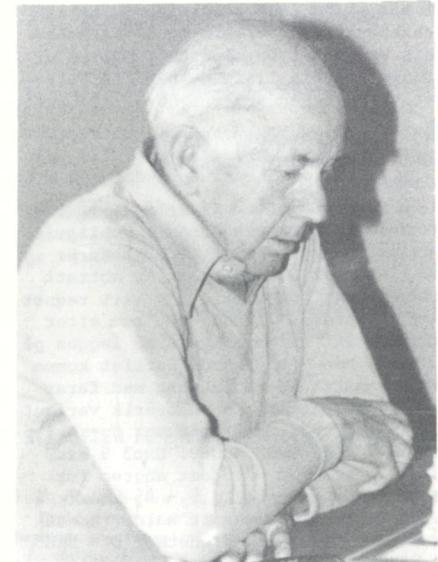
21 - Sg3+

0 - 1

Av stormesterstyrke

Egentlig ligger Lundins glansdager 30-40 år tilbake i tid; han står (sammen med Ståhlberg, Stoltz og Ulf Andersson) som en av Sveriges fire største gjennom tidene. Og det er en målestokk som sier litt.

Resultatene fra 9 olympiader for Sverige gir et omriss av hans sjakkarriere: 1930 (70,6%), 1931 (63,9%), 1933 (71,4%), 1935 (71,1%), 1937 (46,9%), 1939 (65,6%), 1952 (61,5%), 1954 (46,7%) og 1960 (56,7%). Det er ikke mange som kan oppvise makin. En paral-

lell til svenskenes "gullalder" er heller ikke urimelig: Sverige ble nr. 3 i olympiadene i Folkestone 1933 og nr. 2 i Warszawa 1935.

Hvorfor er han ikke stormester? Kort og godt fordi han takket nei! På den tida var titelen knyttet til visse betingelser om aktivitet, som Lundin mente han ikke kunne gå inn på. Han hadde for mange sjakkforpliktelser hjemme i Sverige - f.eks. redaktør i Tidskrift för Schack i ikke mindre enn 23 år. I en årrekke har han også vært en av hjembyen Stockholms fremste sjakkadministratører.

Slik lar det seg forklare at en 73-årig IM spiller med tilnærmet IM-styrke: Det er i virkeligheten en 73-årig stormester.

Oslo 1928-1978

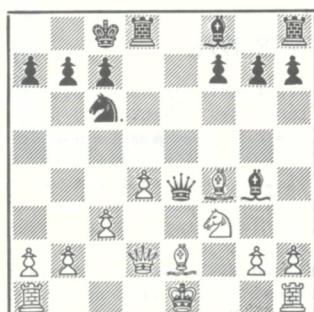
Vi spurte Lundin om hans beste parti - kunne tenke oss å bruke det i en liten presentasjon. - Nei, mente han, det ble nok for vanskelig å velge. Derimot kunne vi gjerne få se f.eks. et morsomt parti han spilte mot Lars Hanssen i Nordisk Turnering i Oslo i 1928! Det er jo også et 50-årsjubileum. Rekonstruksjonen gikk omtrent så glatt som om trekken skulle vært spilt i foregående uke. Men det var de altså ikke.

Vi har siden funnet partiet i "Norsk Schakblad" nr.6-8/1928, med "noter av Lars Hanssen i Dagsposten", hvilke vi bringer videre i sin helhet. Så blir det virkelig en snartur 50 år tilbake:

Hvit: Lars Hanssen, Trondhjem
Sort: E. Lundin, Stockholm

WIENERPARTI

1 e4 e5 2 Sc3 Sc6 3 f4 exf4 4 SF3 Sf6
En usedvanlig fortsettelse. Vanligvis spilles her 4 - g5. 5 d4 Hvit fører spillet over i en variant av mottatt kongegambit som hittil har vært regnet som tilfredsstillende, men som etter dette parti sannsynligvis må legges på hyllen. Med 5 Lc4 kunde partiet komme ut i ganske ukjent farvann med farer for begge parter. En chanserik variant for hvit kunde da fremkomme: 5 - Lb4 6 d3 d5 7 exd5 Sxd5 8 0-0! Sxc3 9 bxc3 Lxc3 10 La3 med voldsomt angrep for det ofrede materiell. 5 - d5 6 exd5 På 6 e5 følger Sh5 og sort holder bonden uten særlige vanskeligheter. 6 - Sxd5 7 Sxd5 Dxd5 8 Lxf4 Lg4 9 Le2 Colljin anbefalte her 9 Lxc7 Kd7 10 Lg3 Te8 11 Kf2 med fullt tilfredsstillende stilling og plus-bonde. Sort spiller imidlertid istedetfor Kd7 bedre 9 - Tc8 og får overlegen spill med trykk på punktene c2 og d4. Denne variant hadde jeg hatt i et korrespondanseparti og valgte derfor teksttrekket som først er spilt i et matchparti Tchigorin-dr. Tarrasch. 9 - 0-0-0 10 c3 Hittil er partiet identisk med det foran citerte matchparti, hvor det fulgte 10 - Ld6 11 Lxd6 Dxd6 med likt spill. Lundin spilte imidlertid meget sterkere. 10 - De4! Truer løperen på f4, truer å hindre hvits rokade ved Te8, truer eventuelt Lxf3, og innebærer dessuten enda en trusel, som hvit overser. 11 Dd2 Til-synelatende det eneste naturlige trekk, det dekker løperen og forbereder den lange rokade.

Lundin i yngre dager

Det kommer imidlertid et lyn fra klar himmel: 11 - Txd4!! Dette forbløffende offer var av det smukkeste som ble prestert i turneringen. Hvad enten hvit tar imot det eller spiller 12 Dcl, er hans stilling ødelagt. 12 Sxd4 Sxd4 13 cxd4 Også spillet etter 13 0-0 Sxe2+ er utsiktsløst for hvit. 13 - Lb4 14 Kf2 Lxd2 og hvit gav op etter et par trekk.
0 - 1

Teoriens etterspill

Det utrolige er at bind C av Encyclopediaen (C36) ennå ikke har rukket å registrere dette partiet, men nøyser seg med 9 Le2 0-0-0 10 c3 Ld6 "med likt spill, matchparti Tsjigorin-dr. Tarrasch, St. Petersburg 1893". En kan altså tenke seg den fikse situasjonen at hvit anno 1978 følger Encyclopedien, og plutselig blir overrumplet av en "teoretisk nyhet" - som i virkeligheten er 50 år gammel.

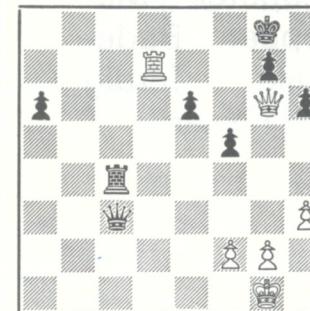
Det hører også med til historien at Lundin vant klasse 1 dengang i Oslo 1928 og dermed tittelen "nordisk mester". Denne ble vanligvis tildelt en kongepokal, men det viste seg at de norske arrangørene hadde glemt å索取! Derimot fikk Lars Hanssen Gustav V's pokal da han vant samme tittel i Nor-

disk turnering i Stockholm to år senere.

Vi skal ikke fordype oss i Lundins mange fine turneringresultater hjemme og ute, - bare nevne de 7 SM-titlene. Men den helt store sjansen hadde han i "Europaturneringen" i München 1941, der det ble delt 2.plass sammen med selveste Aljechin - etter Stoltz. I følgende stilling var verdensmesteren mildest talt på gyngende grunn:

Hvit: Aljechin
Sort: Lundin

Svart i trekket kunne avsluttet kampen ganske enkelt med 1 - Dcl+ 2 Kh2 Df4+ 3 Dg3 og kontant damebytte. Men i stundens alvor valgte Lundin 1 - Dal+?? Dermed fikk Aljechin beholde damene og senere halve poengen.

Til slutt må vi få nevne at Lundin er en trofast og alltid like hyggelig gjest i norske turneringer.

En jubileumsvits

Som kjent har to av Norges fremste skribenter gjennom tidene jubileum i år. Sigurd Heiestad fyller 75 år i april, Henrik Ibsen ble født for 150 år siden. Til ære for disse to serveres her en Gjenganger, fra Norsk Sjakkblad nr. 5-6 1959. Vitsens eventuelle aktualitet er en ren tilfeldighet:

"Hvis noen tror at dette nummer er blitt en tanke forsiktig, så har disse aldeles rett. Neste nummer er planlagt til medio januar, og vi håper å være i rute, skjønt, - det spørs om ruta holder, som buss-sjåføren sa, han gikk på hodet gjennom frontglasset." hwh.

Til kretser og klubber

Vi vil herved gjøre oppmerksom på at alle kretser og klubber som er tilsluttet Norges Sjakkforbund har anledning til å sende inn søknad om bidrag fra Knut Monssens Minnefond.

Ansökningene sendes til Styrets formann, Arne S. B. Krogdahl, Vestheimsgt. 4, Oslo 2, innen 31. mars.

Med vennlig hilsen
Knut Monssens Minnefond
Arne S. B. Krogdahl
(formann)

STATUTTER FOR KNUT MONSSENS MINNEFOND

§ 1 Minnefondets grunnkapital utgjør kr. 50 000 - femtusenkrone - og denne kapital skal til enhver tid forvaltes av en 3-manns komite, som oppnevnes av Norges Sjakkforbunds kongress. Komiteen velges for fem - 5 - år ad gangen.

§ 2 Kapitalen anbringes i rentebarende fondsmidler, garantert av bank eller papirer med tilsvarende sikkerhet.

§ 3 Avkastningen av fondsmidlerne disponeres årlig av komiteen til et eller flere av følgende formål:

A. Reisebevilgning til de beste norske sjakkspillere med ledere i representasjon utad, spesielt i FIDE's offisielle turneringer, og med særlig henblikk på soneturninger hvert 3 år.

B. Landskamper.

C. Reiser innenlands av ledere og aktive sjakkspillere.

D. Andre sjakkformål etter enstemmig vedtak i komiteen.

§ 4 Komiteen har anledning til å la avkastningsbeløpene kumuleres med henblikk på større oppgaver.

§ 5 Hvis komiteen finner at det er av vesentlig betydning for å fremme en spesiell sak, kan det anvendes inntil kr. 5000,- femtusenkrone - av Minnefondets grunnkapital.

§ 6 Treffer slik bestemmelse, kan betaling av avkastningen av den resterende kapital ikke finnes sted før Minnefondets grunnkapital på ny er bragt opp til kr. 50 000.-. Bestemmelse om å anvende noe beløp av grunnkapitalen må være enstemmig.

§ 7 Komiteen avgir regnskap til hvert års kongress i Norges Sjakkforbund. Midlene plassering og regnskaper revideres av de kongressvalgte revisorer i Norges Sjakkforbund.

§ 8 Endringer i disse statutter kan kun foretas av Norges Sjakkforbunds ordinære kongress etter forskriftsmessig og rettidig innsendt forslag i henhold til Norges Sjakkforbunds lover, og forslaget må på kongressen oppnå 3/4 flertall for å ha gyldighet.

NESTEN ALT PÅ ETT STED:

Alt i trelast - Verktøy - Tapeter - Malingart. - Vegg til vegg-tepper - Baderomsutstyr - Stort utvalg i ferdig kjøkken - Ovner - Kaminer - Peiser.

TREKK TIL

TRELAST OG BYGG A.S
Vålervn. 26, Moss. Tlf. 032/ 52 201

Torsdager åpent til kl. 19.00.
Lørdager stengt.

debatt

Politikk og upolitikk

Widar J. Fossum skriver i innlegget "Sør-Afrika" i NSB nr. 5/77 at en sak blir upolitisk bare det er bred nok politisk enighet om den. Slike konklusjoner kan få høyst interessante følger for et demokrati. Sagt med andre ord er Fossums påstand denne: det mest upolitiske er en boikott på politisk grunnlag.

En annen ting er at vi vet om land som bryter menneskerettighetene i større grad enn Syd-Afrika, men som samtidig har en trygg og god stilling innen FIDE. Noen vil kanskje mene at det er praktiske grunner som gjør at disse går skuddfrie forbi, mens man boikotter Syd-Afrika, men vi mener det rette ordet må være dobbeltmoral.

I "Siegen Chess Olympiad" treffer Keene så midt på spillet at vi må få sitere ham her: "Det forekommer meg at FIDE er på tynn is når de legger en nasjons moral til grunn for eksksjon. Hvem skal føle seg sikker når man legger vekt på slike kriterier? Alle nasjoner er ansvarlige for handlinger de burde skamme seg over. Jeg tror ikke at Syd-Afrika ville være i noen fare hvis de hadde et par stormestre, men som en relativt svak sjakknasjon er de et lett offer. Jeg håper at leserne ikke tror jeg forsvarer apartheid, men hvordan skal man skille mellom grader av moralisk nedverdigelse i dette og, for eksempel, en militær invasjon og undertrykkelse av et annet land?"

Vi er glade for at Norge har gått imot en politisk og dobbeltmoralisk mis(les: rød)farving av FIDE.

Jacob Kjelstrup Svein G Myren

Til Sentralstyret

Noen kritiske bemerkninger til rundskriv fra NSF's sentralstyre:

1. Det referatet som foreligger fra kongressen i Bergen er noe av det tynnest som er servert. Dette skulle ik-

ke være nødvendig, da det foruten to referater også ble benyttet lydbånd. Noe av det verste var vel den lempelige måten § 13 i lovene ble behandlet på. I referatet heter det: "Et forslag fra Fossum/Brekke om ny § 13 ble vedtatt med små endringer." Jeg tror ikke medlemmene i NSF er interessert i størelsen på endringen av et forslag, mer hvordan den nye § 13 lyder. Lovene er den viktigste grunnpiaren i hele organisasjonen. Jeg synes alle medlemmer har rett til å vite hvordan lovene til enhver tid lyder. Dette skal ikke være kunnskaper for noen få utvalgte.

2. På kongressen i Bergen ble et nytt ledd i NSF's organisasjon dannet, nemlig Landsrådet. Det ble på et møte i rådet enstemmig vedtatt å utdype rådets oppgaver og mandat. Fremdeles mangler det fortgang i saken. Når kan et slikt regelverk ventes?

3. Gang på gang har NSF's års og håndbok vært lovet utkommet, men fremdeles glimrer den med sitt fravær. Det virker derfor ikke rart at noen betyler at den noensinne vil komme. Hvor blir det av boka?

4. Det er også bebudet et nytt lyn og hurtigsjakkreglement. Dette er heller ikke kommet. Hvor blir de nye reglene av?

Jarle M. Urdal

Svar til Urdal

Jeg er enig i at referatet fra Bergenkongressen var tynt. Dette har imidlertid sin naturlige forklaring: Selv kongressen var totalt innholdslos når man ser bort fra de rene informasjoner som kom fram. Og dette henger igjen sammen med at delegatene ikke har nok opplysninger om de saker som skal behandles, slik at de ikke har mulighet til å giøre seg opp egne meninger. Forøvrig synes jeg Urdals kritikk og spørsmål er ytterst sentrale og nødvendige.

H. W. Hermansen
(referent Kongressen '77)

PS. Lydbåndopptakene ble det ingenting av. Lovene regnet jeg med at Sentralstyret ville sende ut i Års- og Håndboken som skulle komme like etter Kongressen.

«Norges Cupen 1977» en betinget suksess

Som ved de tre tidligere Norges-cupturneringene har interessen variert svært fra krets til krets og fra klub til klub. Enkelte steder har det nok vært god oppslutning og hard dyst om landsfinaleplasser. Men hovedinntrykket er dessverre at en del organiserte klubbspillere rett og slett har kommet sammen og avgjort sitt mellomvarende i en heller useriøs turneringsform, og uten at lokalresse osv. har sørget for gratisrekklame. Denne betingede suksessen kan delvis komme av at kretsstyrene ikke har kapasitet eller overskudd til å gå inn for oppgaven. Men det er også nærliggende å spørre: Er interessen stor nok? Finnes det grunnlag for fortsatt satsing på Norges-cupen?

Det er naturlig at disse spørsmålene nå blir tatt opp til diskusjon, da dekning av reiseutgifter til landsfinalen også utgjør en økonomisk belastning for NSF.

I mellomtida serverer vi resultater for de beste i en del av kretsfinalene som ble avholdt før og etter jul. Noen resultater er dessverre ukjente for NSB, men vi henviser til den komplette resultatlista for landsfinalen.

FINNMARK

1 Trygve Røtvold, Kirkenes 5½ 2 Tor Kristian Schølseth, do. 5 3 Karl Hjem, do. 3½ 4 Leif Bjørnstad, do. 3½ 5 Kjell Figenschou, do. 3½

HEDMARK

1 Michael Wiedenkeller, Elverum 6/7 2 Jens Øvergaard, Løten 5½ 3 Roar Elseth, Hamar 5½ 4 Ivar Uggerud, Kongsvinger 5½ 5 Bjørn Edvardsen, Eidsvoll 5 6 Tor Hoff, Hamar 4½

TELEMARK

1 Dag Sødholt, Langesund 5½/7 2 Jens Rune Dørdal, Langesund 5 3 Gunnar Lie, Porsgrunn 5 4 Terje Hartvigsen, Porsgrunn 5 5 T H Nyheim, Porsgrunn 4½

NORDLAND

1 Jim Christensen, Mo 7½/9 2 Dick Dønnesen, Storforshei 6½ 3 Ivar Brede

Lie, Grane 6 4 Åsmund Eivindsen, Grane 6 5 Erik Paulsen, Grane 5 6 Svein Harald Endresen og Kåre Nygren, begge Grane 5

VESTFOLD

1 Reidar Weierød, Horten 6/8 2 Hans Chr Larsen, Tønsberg 5 3 Erik Høivold, Horten 5 4 Arne Heien, Horten 5 5 Fridtjof Andersen, Horten 5

OSLO

Gruppe A: 1 Aleks Semakoff, OSS 6 2 Jarl H Ulrichsen, ASKO 6 3 Odd Ristesund, OSS 5 4 Thor Støre, OSS 4½ 5 Erik Austreng, Asker 4½
Gruppe B: 1 Geir Lapstuen, OSS 6 2 John Kr Johnsen, OSS 5½ 3 Bjørn E Teistøl, OSS 5½ 4 Einar Vallestad, OSS 5 5 Bjørn Hegghheim, OSS 5
Gruppe C: 1 Ragnar Hoen, OSS 6½ 2 Jøran Jansson, Asker 5½ 3 Svein Fredriksen, Strømmen 5 4 Frank Henriksen, Fnatt 4½ 5 Tom Jonny Johnsen 4
Gruppe D: 1 Tor Kristiansen, ASKO 6½ 2 Geir Nesheim, ASKO 5½ 3 Gunnar Hellem, OSS 5 4 Tormod Fyri, OSS 4½ 5 Morten Solberg Nilsen, Stjernen 4½

BUSKERUD

1 Bjørn Lerstad, Drammen 7/9 2-3 Vidar Taksrud, Tempo og Helge Simonsen, do. 6½ 4 Ragnar Edvardsen, Konnerud 6 5-8 Karl H Lund, Kongsvinger, Jon Fredrik Rørvik, Tempo, Per Tollesen, Konnerud og Sverre Haugjord, Drammen 5

Hoen klar vinner av landsfinalen

Den store finalen ble heller ikke i år avspilt før på nyåret, nærmere bestemt lørdag 29. januar, og i smakfulle lokaler på Hotel Viking midt i Oslo. Men hvor fantes presse og publikum til "PR-arrangementet"? Svar: Dagbladets Thor Støre dukket plutselig opp med notatblokk fem minutter før premieutdelingen. Eneste fotoinnslag: NSB's spredte blitzlys. Og publikummerne til den store begivenheten kunne telles på én hånd, enda 9 runder hurtigsjakk på 5½ time burde være midt i blinken for bakspillere. At det denne gang bare var 36 finalister (mot 44 berettigede) skyldtes beklageligvis manglende informasjon innenfor en kort tidsfrist.

Norges-cupens seierherre etter at sistete runde er vel i havn. Ragnar ser ikke direkte misfornøyd ut med sin egen innsats.

Turneringen ble etterhvert et lett bytte for Ragnar Hoen, - den beste spilleren som deltok, og samtidig en sleip taktiker og god fighter. Han slo sine rivaler Kristian, Iversland, Wiedenkeller, Ulrichsen og Harestad og avga remis bare mot Svein Michelsen. Det eneste tidspunkt seieren var truet, var da Iversland en stund hadde gevinststilling, i 7. runde. Man merket seg også unge Wiedenkellers nye toppresultat. Presidenten var turneringsleder.

Resultatliste:

1 Ragnar Hoen, OSS 8½ (39) 2 Erling Kristiansen, OSS 7 (42) 3 Erling Iversland, Bergen 6 (40) 4 Michael Wiedenkeller, Elverum 6 (40) 5 Karl H Strand, Kristiansund 6 (36) 6 Jarl H Ulrichsen, ASKO 5½ (44) 7 Thor Geir Harestad, ASKO (Stavanger) 5½ (41) 8 Dag Orseth, Bergen 5½ (39) 9 Jens R Dørdal, Langesund 5½ (37) 10 Dag Sødt-

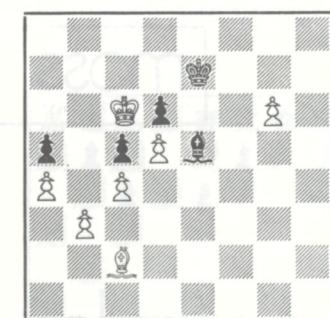
holt, Langesund 5½ (37) 11 Bjørn Lerstad, Drammen 5½ (34,5) 12 Tor Kristiansen, ASKO 5½ (34) 13 Vidar Taksrud, Tempo 5½ (32) 14 Roar Elseth, Hamar 5 (36) 15 Gunnar Johnsen, Tromsø 5 (34) 16 Kjell Ole Kristensen, Narvik 5 (27) 17 Svein Michelsen, Hinna 4½ (43) 18 Ivar Uggerud, Kongsvinger 4½ (36) 19 Jim Christensen, Mo 4½ (31,5) 20 Svein Fredriksen, Strømmen 4½ (31) 21 Helge Simonsen, Tempo 4 (43,5) 22 Geir Lapstuen, OSS 4 (34,5) 23 Tor Egil Førland, Arendal 4 (33,5) 24 Odd Ristesund, OSS 4 (29,5) 25 Jørn Jansson, Asker 3½ (37) 26 Gunnar Hellem, OSS 3½ (34,5) 27 John Kr Johnsen, OSS 3½ (32) 28 Kåre Hugås, Arbeidernes 3½ (30,5) 29 Arve Kopperdal, Hinna 3½ (28,5) 30 Geir Nesheim, ASKO 3½ (26) 31 Hans Opdahl, Surnadal 3 (30,5) 32 Terje Rolien, Levanger 3 (27,5) 33 Per Otto Solheim, Florø 2½ (29,5) 34 Geir Meum Olsen, Moss 2 (33) 35 Leif Bjørnstad, Kirkenes 2 (28) 36 Erik Høivold, Horten 2 (27).

Ulike løpere

Partikvaliteten vil nødvendigvis være ujevn med så begrenset betenkningstid. Det er heller ikke tid til å notere trekken. Hvilket ikke forhindret at vi etter turneringen fikk demonstrert følgende ulikefargede løpersluttspill, som inneholder et fikst og avgjørende gjennombrudd.

Hvit: Dag Orseth

Svart: Gunnar Johnsen

1 b4! cxb4 2 c5! dxc5 3 d6+! Kd8 på 3 - Lxd6 er 4 g7 Kf7 5 Lb3+! det klareste. 4 Kxc5 Lg7 5 Kb5 og svart ga snart opp.
1-0

BØNDER, LØPERE, DRONNINGER...

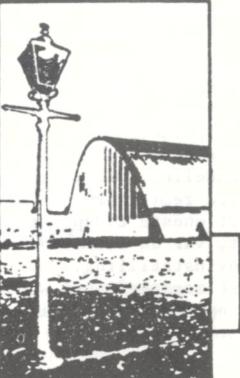

Lykke til med
sjakken

Nesparken - 1500 Moss
Norway

moss catering

mossehallen cafeteria

vansjøheimen speiderhus/ungdomsherberge · nesparken sommerrestaurant

NESPARKEN · 1500 MOSS · NORWAY

Mye trøbbel

Men julenøttene lot seg knekke

Julekonkurransen har tydeligvis gitt Sjakk-Norge noe å tenke på. Mange løsninger kom inn, sjøl om de fleste ikke var helt riktige. Men redaksjonen liker å få brev, så vi kommer nok tilbake med flere premieoppgaver senere. Følg med!

Oppgave 2,3 og 4 ser ut til å ha gått greit unna for de fleste. Oppgave 1 var verre, men så er den også spøkefullt laget av problemkongen Sam Loyd. Den er en såkalt retrograd-oppgave, og såleis noe uvanlig for den gemene brikkedytter, men det skader ikke å prøve å tenke litt annerledes av og til. Studien i oppgave 5 kan plasseres i hyllen for lærlende innslag. Ekle pattvariante lå på lur, men med riktig manøvrering er hans majestet Svart fortapt, fortapt... Men de største vanskene ble nok voldt av dette tullete diagrammet i oppgave 6. Noen ringte faktisk til redaksjonen og spurte om det ikke kunne foreliggje en trykkfeil i diagramstillinga, noe vi måtte bekjempe. En løser lurer på hvorfor en skal bruke 4 trekk når 3 er nok (1 e4 e6 2 Lb5 c6 3 Lxc6 dxc6). Vel, hvorfor og hvorfor, det gjelder nå en gang å gjøre det så vanskelig som mulig, så da så. Vi har mottatt forslag om både forgaveparti og bruk av dobbelttrekk. Og to mann med anseelig spillestyrke fant å kunne føre i marken et logisk "bevis" på at oppgaven var uløselig (men kom senere hen til andre resultater, som det heter i Peer Gynt).

Blant dem som hadde sendt inn riktig løsning av alle oppgavene, har vi trukket ut følgende vinner: Runar Mathisen, Carl Grøndahlsvei 18, Oslo 8.

Vi gratulerer den heldige, som får et gavekort i "Sjakkutsalget" på kr. 100. Videre har vi trukket ut tre løsere som med tid og stunder vil få tilsendt Forbundets gedigne turneringsbok "Internasjonal Sjakk i Norge 1977". (Den skal koma om inkje så brått...) Det ble Bjørn Lerstad, Kr. Brennersvei 56 C, 3000 Drammen, Per Kjelsaas, Tirilvnen 4,

Oslo 8 og Harald Siebke, Nordbukroken 30, 1474 Nordbyhagen.

Så går vi over til løsningene:

Oppgave 1. Sam Loyd (Chess Monthly, 1860). Hvit har i sitt siste trekk slått en svart løper på b8 med en bond fra a7. Istedet spiller han a7-a8 L/D + matt!

Oppgave 2. Dr. W. Massmann, Münchener Post 1922. 1 Sd2 d3 2 Tb6 Ka5 3 Sc4+ Ka4 4 b3+ matt. 1 - Ka5 2 Sb3+ Ka6 3 Sc5+ Ka5 4 b4+ matt.

Oppgave 3. Popov-Rjumin 1929. 1 - Txf3! 2 Lxf3 Dxf3+ 3 Kxf3 (3 Kf1 Sa5! 4 Lf4 Dg2+ 5 Ke2 Lf3+ 6 Ke3 Te8+ 7 Le5 Txe5+ 8 dxe5 Lb6+ 9 Kf4 g5+ 10 Kf5 Dh3+ 11 Kf6 De6+ matt) 3 - Sxd4+ 4 Kg4 Lc8+ 5 Kh4 Sf3+ matt.

Oppgave 4. B. Horowitz, 1873. 1 Txe6! Txe6 (1 - Dxe6 2 b6+ og svart blir matt) 2 b6+ Kxb6 (Går kongen ned på åttenderaden blir han matt i 3 etter Th8+ osv.) 3 Th6! og hvit får et lett vunnet sluttspill med dronning og fribonde mot tårn.

Oppgave 5. Kling & Horwitz. Nøkkeltrekket er 1 Kd7! Noen varianter som illustrerer ideene: A) 1 - Ka8? 2 Kc7 og svart blir matt i 2. B) 1 - f4 2 Lxg4 f3 3 Lh3 f2 4 Lf1 Ka8 5 Lxa6 bxa6 6 Kc7 og svart blir matt i 2 trekk. C) 1 - g3 2 Ld5 f4 3 Lf3 g2 4 Lxg2 f3 5 Lf1 f2 6 Kd8 Ka8 7 Lxa6 Kb8 8 Lf1 Ka8 9 Lg2 Kb8 10 Kd7 Ka8 11 Kc7 12 Lxb7+ matt.

Oppgave 6. Ukjent opphav. 1 e4 e6 2 Lb5?! (TN) Ke7!! 3 Lxd7 (truer ingen ting) c6 (fanger løperen) 4 Le8 (eneste ledige felt) Kxe8 (med godt spill for svart).

jrk.

INTERNASJONAL RATING PR 1/1-78

Nye, ferske tall fra Verdenssjakkforbundet, og mer omfattende enn noen gang. Som vanlig er det bare turneringer og matcher avsluttet før 31/10 som har kommet med på lista. Av den alfabetiske oversikten har NSB snekret sammen nedenstående rankinglister.

Verdens beste

Verdensmesteren Anatolij Karpov har gjort en temmelig solid framgang fra 2690 til 2725, men også utfordrer den Viktor Kortsjnoi markerer seg klart i forhold til resten av feltet. Matchen Kortsjnoi - Spasskij (10½-7½), der Viktor vant ca. 10 poeng ekstra, er altså ikke medregnet.

1	A. KARPOV (Sovjet)	2725
2	V. KORTSJNOI (Nederland)	2665
3	B. SPASSKIJ (Sovjet)	2630
L.	PORTISCH (Ungarn)	2630
H.	MECKING (Brasil)	2630
6	M. TALJ (Sovjet)	2625
7	L. POLUGAJEVSKIJ (Sovjet)	2620
B.	LARSEN (Danmark)	2620
V.	HORT (Tsjekkoslovakia)	2620
T.	PETROJSAN (Sovjet)	2620
11	O. ROMANISJIN (Sovjet)	2610
12	L. LJUBOJEVIC (Jugoslavia)	2605
13	R. HÖBNER (Vest-Tyskland)	2595
14	J. BALASJOV (Sovjet)	2590
E.	GELLER (Sovjet)	2590
16	J. TIMMAN (Nederland)	2585
Z.	RIBLI (Ungarn)	2585
18	O. PANNO (Argentina)	2580
19	W. UHLMANN (DDR)	2575
B.	GULKO (Sovjet)	2575
G.	SOSONKO (Nederland)	2575
V.	SMYSLOV (Sovjet)	2575
23	L. KAVALEK (USA)	2570
V.	TSESJKOVSKIJ (Sovjet)	2570
D.	BRONSTEIN (Sovjet)	2570
R.	VAGANJAN (Sovjet)	2570
E.	SVESJNIKOV (Sovjet)	2565
S.	GLIGORIC (Jugoslavia)	2565

30	A. MILES (England)	2565
V.	SAVON (Sovjet)	2560
V.	TUKMAKOV (Sovjet)	2560
V.	LIBERZON (Israel)	2555
32	A. KOTSJIEV (Sovjet)	2555
E.	VASJUKOV (Sovjet)	2555
J.	SMEJKAL (Tsjekkoslov.)	2555
36	R. DZINDZIHASHVILI (Israel)	2550
R.	BYRNE (USA)	2550
W.	BROWNE (USA)	2550
J.	DORFMAN (Sovjet)	2550
N.	KROGIUS (Sovjet)	2550
G.	SAX (Ungarn)	2550
42	U. ANDERSSON (Sverige)	2545
A.	BELJAVSKIJ (Sovjet)	2545

Den eneste som ikke er stormester, er Josif Dorfman, Sovjet - den ene av de to vinnerne av Sovjetmesterskapet! Det er heller ikke korrekt, som Dagbladet skriver, at Dorfman sikret seg tittelen igjennom dette resultatet. Man kan altså ikke bli internasjonal stormester i en nasjonal turnering.

Nordenstoppen

Denne viser at Norge ligger på et anstendig nordisk nivå, men heller ikke mer. Island er kanskje overraskende bra representert.

1	GM Bent LARSEN (D)	2620
2	GM Ulf ANDERSSON (S)	2545
3	GM Fridrik OLAFSSON (I)	2530
4	GM Guðmundur SIGURJONSSON (I)	2500
5	IM Svend HAMANN (D)	2470
	Jon ARNASON (I)	2470
7	GM Heikki WESTERINEN (F)	2450
	IM Arne ZWAIG (N)	(1) 2450
9	IM Ingi R JOHANNESSON (I)	2440
10	IM Leif ØGAARD (N)	(2) 2435
11	IM Lars-Åke SCHNEIDER (S)	2430
	Eivind POULSSON (N)	(3) 2430
13	IM Axel ORNSTEIN (S)	2425
	IM Pertti POUTIAINEN (F)	2425
15	IM Terje WIBE (N)	(4) 2420
	IM Yrjö RANTANEN (F)	2420
	IM Konstanty KAISZAURI (S)	2420
	Helgi OLAFSSON (I)	2420
19	Ingvar ASMUNDSSON (I)	2405
	Dan UDDENFELDT (S)	2405
21	IM Svein JOHANNESSON (N)	(5) 2400
	IM Ole JAKOBSEN (D)	2400
	Steen FEDDER (D)	2400
	Nils Gustaf RENMAN (S)	2400
25	Gert ISKOV (D)	2395
	Jens KRISTIANSEN (D)	2395
27	Børge JANSSON (S)	2390
	Jørn SLOTH (D)	2390
	IM Børge ANDERSEN (D)	2385

Bjørn BRINCK-CLAUSSEN (D)	2385	
Bengt HAMMAR (S)	2385	
Jon KRISTINSSON (I)	2385	
33	Ragnar HOEN (N)	(6) 2380
	Magnus SOLMUNDARSON (I)	2380
	Sejer HOLM (S)	2380

Fleire nordmenn

(1 Zwaig 2 Øgaard 3 Poullson 4 Wibe 5 Johannessen 6 Hoen)

7	Morten TROLLDALEN	2360
8	Arne Vinje GULBRANDSEN	2350
	Erling KRISTIANSEN	2350
10	Sverre HEIM	2345
	Knut J HELMERS	2345
12	Øystein SANDE	2335
13	Walter D MORRIS	2325
14	Tor KRISTIANSEN	2320
15	Jarl H ULRICHSEN	2315
16	Bjørn TILLER	2305
	Knut Ove LØKEN x)	2305
18	Daan DE LANGE	2290
	Ole SCOTT KNUDSEN	2290
20	Øystein HJERTENES	2285
21	Arne SCHJØNSBY	2280
22	Magne FØLLING	2270
23	Ole Chr. MOEN	2260
24	Dan H FOSSE	2245
	Thor-Geir HARESTAD	2245
26	Johan BERG	2240
27	Yngvar BARDA	2230
	Viggo GUDDAHL	2230
	Stein JENSEN	2230
	Per OFSTAD	2230
31	Thomas HEIBERG	2225
	Aleks SEMAKOFF	2225
33	Tor Arne HAUGE	2215
34	Vidar TAKSRUD	2205

x) Sammenslått de to tallene til Løken (2345) og "Leken" (2265) i lista.

Det har tildels vært svært store uoverensstemmeler mellom internasjonale og norske Elo-tall. Mange spillere har fått sitt tall på bare ett resultat, og dette har kanskje ikke alltid vært representativt. Vi merker oss at flere av disse "skjehetene" etterhvert jevner seg ut. Nye norske navn i 2. halvår 1977 er Walter D Morris, Tor Arne Hauge og Johan Berg.

De nylig avsluttede turneringene på Kringsjå og i Bergen fører til at også Dag Orseth, Svein Michelsen, Runar Matthisen, Erling Iversland og Håkon Eiken kommer med i det fine selskap. Hvilke tall de får, vil vise seg på supplementslista som FIDE utgir pr. 1/7-78.

Hjem blir president?

Ved høstens kongress i Argentina kommer høyst sannsynlig FIDE's president siden 1970, exverdensmester dr. Max Euwe, Nederland, til å trekke seg tilbake, som han har uttalt alt for flere år siden. Euwe fyller 77 den 20. mai, og med FIDE's mange virkeområder og ulike konflikter blir nok presidentjobben i tøffeste laget, selv om han personlig jevnt over nyter stor respekt i sjakkverdenen. Presidenten har også vært kritisert for manglende besluttsomhet.

Dr. Euwe når natt en enestående sjakk-karriere. Nå tenker han å trappe ned.

Det ser ut til å kunne bli mange kandidater til den ledige sjefsstolen. Først ute var Islands sjakkforbund, som alt 14. juni i fjor nominerte stormester Fridrik Olafsson som offisiell kandidat, og samtidig framhevet Olafssons store popularitet, Islands gode sjakktradisjoner og regjeringens positive innstilling. Enda mer storstilt PR har Puerto Rico-sjakkforbund satset på sin kandidat: Narciso Rabell-Méndez (41), som er sivilingeniør med framtredende posisjon og har en temmelig solid bakgrunn innen FIDE, bl.a. deltagelse i

14 kongresser siden 1964. Dette kan han score mye på.

Andre kandidater er stormester Svetozar Gligoric, Jugoslavia, som representerer et av FIDE's mest aktive land, og Florencio Campomanes, Filippinenes oppmarsj som Asias store sjakknasjon, men det er kanskje et spørsmål om Verdenssjakkforbundet blir et for stort virkefelt.

Det er foreløpig vanskelig å si hvilken kandidat som står sterkest. Det vil bl.a. avhenge av hvem som sikrer seg "den tredje verdens" mange stemmer.

VM-kamper

Den kjente avhopperen Viktor Korchnoi vant altså til slutt $10\frac{1}{2}-7\frac{1}{2}$ over sin tidligere landsmann Boris Spasskij i en rabaldermatch i Beograd. Korchnoi og Karpov tørner sammen til sommeren - arena foreløpig ukjent. Den vestlige pressen kommer sikkert til å sørge for en masse PR.

Ved redaksjonens avslutning leder Maja Tsjiburdanidse, Sovjet 5-3 over Alla Kushnir, Israel i damenes kandidatfinale i Vest-Tyskland.

Seier over verdensmesteren

Som meldt i forrige nummer hadde Helland gymnas fra Stavanger problemer med å hevde seg i nordisk mesterskap for videregående skoler. Men Svein Michelsen gjorde et riktig pent resultat på førstebord - 2 poeng av 3 og ubeseiret.

Høyest rager seieren over Jon Arnason, islendingenes 16-årige stortalent, som i 1977 ble islandsk seniormester, nordisk juniormester og kadettverdensmester (verdensmester under 17 år)! Ikke uforståelig at Arnason av mange regnes som Islands største sjakkbegavelse siden Fridrik Olafsson.

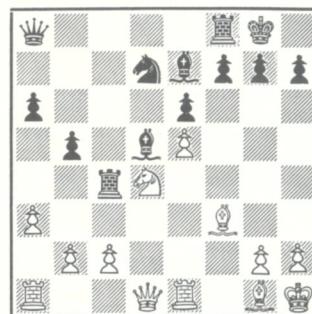
I partiet mot Michelsen får han nærmest den dårligste stillingen alt fra åpningen.

Hvit: Jon Arnason, Island

Svart: Svein Michelsen

SICILIANSK

1 e4 c5 2 Sf3 d6 3 d4 cxd4 4 Sxd4 Sf6 5 Sc3 a6 6 Le2 Sbd7? Mer vanlig er 6 - e5. Teksttrekket som er svært elastisk, blir ofte benyttet av stormester Quinteros. 7 f4! På 7 0-0 er Sc5 ubezagelig. 7 - e6 8 0-0 b5 Etter 8 - Le7? 9 Lf3 får svart problemer med utviklingen av dronningfløyen. 9 Lf3 Lb7 10 Te1? Forbereder bondefremstøtet e5. Dessuten sikres springeren mot 10 - b4? 11 Sd5! 10 - Tc8! Overdekker punktet c6. 10 - Le7? 11 e5! Lxf3 12 Dxf3 dxe5 13 Sc6 Dc8 (Dc7? 14 Sxe7) 14 fxe5!. 11 Kh1 Le7 12 a3 Tc4 Det må skapes motspill mot e4. 13 Le3 Da8 Kvalitetsofferet 13 - Txc3 var også en interessant mulighet. 14 Lg1 0-0 15 e5 dxe5 16 fxe5 Sd5 17 Sxd5 Lxd5

18 Sf5! Lg5 19 Lxd5 Dxd5 20 Dxd5 exd5 Etter generalavbyttet har svart en liten fordel. De hvite bøndene kan bli svake, og svarts offiserer står aktivt. 21 c3 Te4 22 Ld4 Txel+ 23 Txel Te8 24 g3 Parerer truselen Lf4. 24 - Te6 25 a4? Et forsøk på å skape motspill, som mislykkes, men den hvite stillingen var vanskelig. 25 - g6! 26 Sd6 bx a4 27 Tal f6 28 h4 fxe5 29 hxg5 exd4 30 Sc8 dxc3 Den mest estetiske avslutningen ville unektelig vært 30 - a3!! (Red.anm.) 31 bxc3 Sb6? 31 - Sc5! vinner uten problemer, men tidsnøden begynte å gjøre seg gjeldende. 32 Sxb6 Txb6 33 Txa4 Kf7 34 Th4 Ke6 35 Txh7 Kf5 36 Td7 Tb5 37 Kg2 Tc5! Hindrer kongen i å betre 3.raden. 38 Kf2 Kxg5 39 Ke2 Txc3 40 Txd5+ Kg4 41 Td6 g5 42 Txa6 Kxg3 43 Kf1 Tcl+ 44 Ke2 g4 45 Ta2 Tg1 og hvit tapte på tid. Men stillingen er lett vunnet for svart. 0-1

(Komm.: S.Michelsen.)

Skjer det noe så skjer det i

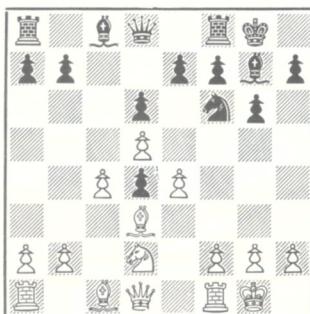

Dagbladet

Radiopartiet mot Danmark

ved Knut Jørn Helmers

Hvit: Knut J. Helmers, Norge
 Svart: Ove Ekebjærg, Danmark
 ENGELSK (Uregelmessig)
 1 Sf3 c5 2 c4 g6 3 e4 Lg7 4 d4 Sc6
 4 - cxd4 fører til Maroczyoppstillingen i siciliansk og gir vel hvit bedre muligheter. 4 - Da5!?! er etter min mening godt spillbart for svart. Partitrekket er bl.a. benyttet av Fischer! 5 d5! Hvits beste trekk! En annen mulighet er 5 dxc5 f.eks. Da5+ 6 Sfd2! Dxc5 7 Sb3 Db6 8 Le2 d6 9 0-0 Dc7! (4 - Sf6 10 Sc3 ± Petrosjan-Fischer 1970) 10 Khl! Le6 11 f4 Keene-Timman Hastings 73/74, og nå gir 11 - f5! uklart spill. 5 - Sd4 6 Sxd4? Her er nok 6 Sc3! med ideen 6 - d6 7 Sxd4! cxd4 8 Sb5! bedre, men svart spiller kanskje heller 6 - Da5!?! 6 - cxd4! 6 - Lxd4 er dårligere da løperen senere under tempotap må til g7 etter f.eks. Sbl-d2-f3. 7 Ld3 Blokkerer fribonden. 7 - d6 8 0-0 Sf6 9 Sd2 0-0

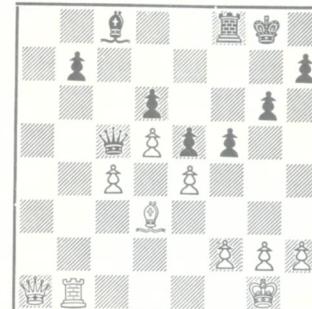
10 b4!? Et interessant trekk. I postsjakkpartiet Weissman (Sovjet)-Ekebjærg fortsatte hvit med 9 h3 fulgt av f4, men fikk ingen fordel. 10 - a5! Tilkjemper seg feltet c5. 10 - e5! 11 c5! med ideen Sd2-c4 gir hvit fordel. 11 bxa5! A) 11 b5? Sd7! ± B) 11 Lb2 axb4 eller Sd7! C) 11 Sb3 axb4! (og ikke 11 - a4 12 Sd2!) 12 Lb2 Ld7! 13 Sxd4 Db6! eventuelt fulgt av tårndobling i a-linjen. 11 - Dxa5 11 - Ld7 er dårligere, f.eks. 12 Sb3 La4 13 Lb2

Helmers fikk noe å tygge på

Sd7 14 Dd2! 12 Sb3 Db6! A) 12 - Dc3 13 De2! og den svarte dronningen "må passe seg". B) 12 - Da7! 13 Lb2 Sd7 14 Dd2! (14 Lc2! eller Le2? d3!), hvit truer nå Tf1 og på 14 - Sc5 følger 15 Lxd4!, da Sxb3 strander på 16 axb3! 13 a4! Skarpt! I partiet Plachetka-Novak fulgte 13 Lb2 fulgt av Dd2 som nok kanskje er bedre. 13 - Sd7! Springer skal til idealfeltet c5. 14 a5 Dc7! 15 b2!? Et omdiskutert trekk og kanskje årsaken til de kommende "problemer". Andre muligheter er A) 15 La3 Sc5 16 Lxc5 dxc5 17 f4 e5! 18 f5 Lh6! og svart står bra. B) 15 Ld2! Se5 16 Lb4! f5! 17 c5! Sxd3 18 Dxd3 fxe4 19 Dxe4 Lf5!? med svært komplisert spill. 15 - Sc5! 16 Lxd4 Lxd4! På 16 - Sxb3 har hvit to muligheter: A) 17 Lxg7! Sxal 18 Lxf8 Kxf8 19 Dxal ± B) 17 Lb6! Db8 18 Dxb3 med uklart spill. 17 Sxd4 Txa5 18 Txa5 Dxa5 19 Sb3! Det eneste gode trekket i stillingen. Den svarte hesten må fjernes. 19 - Db4 20 Sxc5 Dxc5 Selvfølgelig ikke 20 - Dxc5 pga. 21 e5! 21 Dal! Et sterkt trekk som A) tar a-linjen B) tar diagonalen al-a8 og spesielt feltet d4 C) truer e4-e5 som aktiviserer løperen D) rømmer plass for tårnet. En annen mulighet var 21 h4!? Dd4 (hvis svart spiller h7-h5 vil han få store svekelser når han gjennomfører f7-f5) 22 h5! og hvis 22 - gxh5 23 Dxh5! Dxd3 24 Dg5+ Kh8 25

Dxe7 Tg8 26 Df6+ Tg7 27 Dd8+ Tg8 28 Df6+ med remis. 21 - e5! Et opplagt trekk, da hvit truet å frigjøre løperen med e4-e5. På 21 - Ld7 gir 22 Tbl Tb8 23 e5! hvit fordel. 22 Tbl! På 22 Dxe6 er både Lxe6! og fxe6! godt for svart. 22 - f5! Svart har nå sterkt trykk mot f2.

23 Tb5! Dc7! 23 - Dd4? 24 Dxd4! er bra for hvit. Bemerk nå at den hvite dronning garderer a7 og b4 så presset mot f2 oppheves! 24 c5! 24 Da5 gir svart en liten fordel etter Dxa5, men mer ubehagelig er 24 - De7! 24 - fxe4! 24 - dxc5 25 Da7! fxe4 26 Lxe4 c4 27 Tc5! Df7 28 Txc4! og f2 er gardert. 25 Le4 Ld7 26 Da5! Ikke 26 cxd6?? pga. Dc4!

3 GODE GRUNNER

FOR VALG AV TRANSISTA + RECORDER

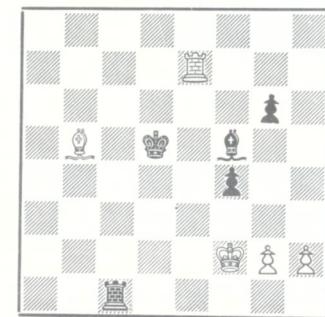
FLAGGSKIP I MESTER-KLASSE!

NORDMENDE

MERKET MAN ANBEFALER SINE VENNER!

St. Marg. 53
1700 SÅRPSSBORG
Telenor 32700

27 Txb7 Dxe4 28 Txd7 Df5! med mattrusel og trussel på tårnet. 26 - Dxa5 26 - Dc8 27 Tb6! dxc5 28 d6! eller 26 - Tc8 27 Dxc7 Txc7 28 Tb6! Txc5 29 f3! og svart kan ikke dekke d6 og b7. 27 Txa5 Tc8 28 f4! exf4! 28 - Txc5 29 Txc5 dxe4 30 fxe5 med stor fordel til hvit. 29 cxd6 Kf7 30 Ld3!! Det vanskeligste trekket i partiet. Temaet 1 Ta7 Tb8 2 La6! dukker nå opp. 30 - Kf6 På 30 - Ke8 følger 31 Ta7! Tb8 32 Tal! eller Ta2! med ideen Te2-e7! og hvit har fordel, på 30 - Tc3 følger 31 Ta7! Txd3 32 Txb7! Ke8 33 Td8+ Kf7 34 Tb7! =. 31 Ta7 Ke5 31 - Tb8 32 La6! = 32 Txb7 Kxd6 33 Lb5! Lf5 34 Txb7 Kxd5 35 Te7! Tc1+ 36 Kf2

3 GODE GRUNNER

FOR VALG AV

NORDMENDE REISE-TV COMPACT 14" og 17"

FOR NETT-BATTERI

NORDMENDE

MERKET MAN ANBEFALER SINE VENNER!

St. Marg. 53
1700 SÅRPSSBORG
Telenor 32700

Turnerings-informasjon

Lillehammer Schakselskaps 60-års jubileumsturnering, på Victoria Hotel 3-5/3. Se NSb 6/77.

NM for klubblag 1978, senior og junior. Fire bord. Oppsett/trekning av 1. runde utsendes tidlig i mars. Se også reglement og retningslinjer sendt ut i januar. Finalen spilles 27-28/5.

Fredrikstad Chess Festival. A) Internasjonal turnering fra palmesøndag 19-26/3. 9 r. modifisert Monrad, 40 tr. på 2½ time osv. Startavgift kr 150. Maks 30 deltagere, ca. 10 nordmenn med FIDE-Elotall og noen få uten. Interesserte bes melde fra til Eikrem snarest. B) Internasjonal juniorturnering, åpen for alle født 1958 og senere, 22-26/3, 8 r. Monrad, 30 tr. på 1½ time, deretter 20 tr. i timen. Startavgift kr 40. Spillested: Folkets Hus, opprop til 1. r. tirsdag kl. 17.30. Gratis innkv. på Lykkeberget nær spillelokalet. Søngetøy medtas, oppholdsrom m. TV, adgang kjøkken og svømmehall. Eller: Hotel Victoria, kr. 115 pr. døgn. Påmelding til: Norsk Sjakk- Boks 9149, Vaterland, Oslo 1, tlf. (02) 20.29.33.

Det åpne NM 1978, Sigurd Heiestads jubileumsturnering 28/3-2/4. Noen ganske få plasser ledige. Teller i NGP.

Grenland Open 1978, Festiviteten i Skien 2/4 kl. 13.00. 7 runder Monrad, 20 min. pr. spiller pr. parti. Påmeldinger: Fritz Brastein. Bamblevn. 59, 3700 Skien. Tlf. 035/26 777.

Risør Open, 16/4. 8 r. Monrad, 20 minutters partier. Jan Erik Lund, Røylen 15 B, 4950 Risør. Tlf. 041/52100/261.

OL CUP 1978, Oslo 28/4-1/5. 7 r. Monrad. Startkontingenget går til vår Olympiadeltagelse. Diplomer i premie. Alle våre toppspillere er anmodet om å delta. NGP.

Horten Sjakkklubs 60-års jubileumsturnering 4-7/5. 7 r. Monrad, høye pengepremier og rimelig innkvartering. NGP.

Sogndal Grand Prix, 5-7/5. 6 runder Monrad. NGP.

Moss Schakklubs Jubileumsturnering, 12-14/5, 6 r. Monrad. Rygge Hotel ved Moss. NGP.

Det åpne Eidsvoll-mesterskap 19-21/5. Hurdalsjøen Hotel, 6 r. Monrad. NGP.

Sjakk-Laksen 1978, Surnadal Turistshotel i Surna. 9-11/6, 6 r. Monrad. NGP.

Gjøvik Grand Prix 16-18/6 (evt. 2-4/6). 6 runder Monrad. NGP.

Landsturneringen 1978, Risør 9-16/7. Spilles i Idrettsbygget og Risør Skole. Knapt med hotellplass, men vi disponerer det nye og bekvemmelige internatet Sirilund, Skogen Camping og en rekke andre alternativer. Detaljerte informasjoner vil utgå ca. 1/3.

Skandinavia Grand Prix - Ibsen Jubilee 1978. Skien 4-9/8. Diverse turneringer, se også side 13.

Gausdal Chess International, 13-19/8. Invitasjonsturnering, kvalifiserende for IM og GM-tittel.

Informa Chess Festival, Puerto Rico, Kanariøyene, september el. oktober. GM-turnering og åpen turnering. Rimelige reisealternativer vil bli gitt.

Ny serie teoribøger på dansk starter nu med

TRAXLERS MODANGREB
1.e4, e5 2.Sf3, Sc6 3.Lc4,
Sf6 4.Sg5, Lc5

af verdensmesteren i korrespondanceskak Jakov Estrin.
Oversat fra russisk af Jørn Sloth.
64 sider 68 diagrammer
35,60 d.kr.

Udgivet af

Skakcentralens forlag

Byleddet 9
8220 Brabrand
Danmark

Vi har

«TRUMFKORTENE»

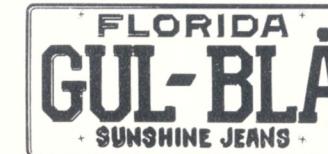
når det gjelder mote:

Levi's
THE WORD IS LEVI'S

GRAFF+2

Marc O'Polo

SØS & IB DRANELLA

cava

MARIUS^{A/S}

Spesialisten i ung mote for HUN og HAN

Rett overfor Posthuset, Storgt. Posgrunn
Tlf. 52 096